

bb 57. időjárásjelentés

-lm -cz

1967. július 14.

fülledt, meleg idő

várható időjárás szombaton estig: a nyugati megyékben nappali felhőképződés, a délutáni óráktól kezdve záporosó, zivatar már lehet. az ország többi részén gyenge nappali felhőképződés, eső nélkül. időnként kissé megélénkülő déli, délnyugati szél. fülledt meleg idő. várható legmagasabb nappali hőmérséklet szombaton 30-35 fok között./mti/

--

bb 58. a francia nagykövet fogadása

t fe/se-ju cz

1967. július 14.

raymond gastambide a francia köztársaság budapesti nagykövete hazája nemzeti ünnepe alkalmából pénteken fogadást adott. a fogadáson megjelent dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter, dr. beresztóczy miklós az országgyűlés alelnöke, sulyok béla a pénzügyminiszter első helyettese, dr. bognár józsef a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, továbbá a gazdasági, társadalmi és kulturális élet számos más ismert személyisége.

ott volt a fogadáson a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője és tagja. /mti/

--

20.07/ju *sl*

-34-

60.008/x
M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-430, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

parlament

bkk 1. az országgyűlés pénteki ülése

1967. július 14.

t zs/s

az országgyűlés pénteken délelőtt 10 órakor kállai gyula elnökletével folytatta tanácskozását.

az ülésen részt vett losonczi pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke; fock jeno, a kormány elnöke, apró antal, biszku béla és nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagjai, továbbá a politikai bizottság póitaggjai, a központi bizottság titkárai.

a napirend szerint folytatták a minisztertanács beszámolója feletti vitát.

a pénteki ülésen elsőként trautmann rezső, építésügyi és városfejlesztési miniszter szólalt fel.

/ folyt.köv./

10.20/gy

10.20/gy

10.31/1k

- 1 -

parlament

bkk 1./ az országgyűlés... 1. folyt./s

tisztelt országgyűlés!

a gazdaságirányítási reform bevezetéséig alig fél év van hátra. ebben az aránylag rövid időszakban a népgazdaság valamennyi ágazatában fokozott erőfeszítéseket kell tenni, részben a még hátra lévő végrehajtási intézkedések kibocsátására, részben azért, hogy az átmenet ideje alatt ne csökkenjen a termelés üteme, se mértéke. ez utóbbi feladat az építőiparban az 1967. évi terv teljesítését, valamint az 1968. évre való zökkenőmentes átmenet feltételeinek körültekintő biztosítását jelenti.

az idel terv főbb előirányzatait ismertette ezután a miniszter, majd így folytatta:

- örömmel jelenthetem a tisztelt országgyűlésnek, hogy az építőipar tevékenysége az első félévben az előirányzottnál kedvezőbben alakult. a kivitelezők első félévi termelési előirányzataikat az előzetes adatok szerint mintegy fél milliárd forinttal túlteljesítették. a túlteljesítés döntő többsége a központi építőiparban jelentkezik. ebből következik, hogy az építőipar 1967. évi feladatát várhatóan teljesíti, illetve összességében túlteljesíti.

az előző évinél kedvezőbb termelési eredmények elérését túlnyomórészt a termelékenység növekedése tette lehetővé. javult az építőipari munkások foglalkoztatottsága és ennek megfelelően emelkedett keresetük is. az építőipari munka szervezettebbé vált.

az építőanyag- és szerkezetgyártó ipar termelési erőfeszítései, valamint a tetőfedő- és falazóanyagok gyorsított fejlesztési programja ellenére azonban ezek az iparágak - az építőipar gyorsütemű fejlődése és a lakosság megnövekedett igényei miatt - előreláthatólag még néhány évig nem képesek a keresletet maradéktalanul kielégíteni.

/ folyt.kv

10.25/11

10.25/11
10.47/12

-2-

bkk 1./ az országgyűlés... 2. folyt./s

parlament
bkk 1./ az országgyűlés... 2. folyt./s

összefoglalva megállapítható, hogy az építőipar és építőanyagipar első félévi fejlődése lényegében a tervezett fő célkitűzéseknek megfelelően alakult. a félévi eredmények megfelelő alapot adnak az éves feladatok teljesítéséhez, illetve túlteljesítéséhez és a következő évek építési programjának megalapozásához.

trautmann rezső ezután válaszolta, hogyan készült, illetve készül fel az építőipar az új gazdasági mechanizmus bevezetésére. rámutatott:

a gazdasági reformok bevezetése - és ennek keretében különösen a beruházásokkal kapcsolatos új döntési és érdekeltiségi rendszer kibontakozása - előreláthatólag jelentős változásokat hoz a következő évek építési programjában, annak összetételében. a vissza nem térítendő állami költségvetési juttatások korlátozása a termelő beruházásoknál - és ezzel egyidejűleg az állami kölcsönök, a hitelek és a vállalati saját eszközök felhasználásának előtérbe kerülése - várhatólag csökkenteni fogja az ipari építési igényeket. számíthatunk azzal is, hogy a termelő beruházásokhoz kapcsolódó építkezések egy részét nem, vagy az eddigi gyakorlattal szemben lényegesen szerényebb keretek között valósítják meg. az ipari építkezések körében viszont - feltehetőleg - megnő a vállalati kezdeményezésű részleges rekonstrukciók, üzembevitések és átalakítási munkák jelentősége. előreláthatóan fokozódni fog a meglévő épületek állagmegőrzését célzó - eddig elhanyagolt - felújítási és karbantartási tevékenység is.

az építési igények összetételének ilyen változása az előző évekénél jóval munkaigényesebb feladatokat jelent s. ez a meglévő építőipari kapacitást relative csökkenteni fogja. ezt a problémát azonban várhatóan áthidalja az építőipar termelőképességének - különböző intézkedésekkel történő - növelése és az ipari építési igények átmeneti csökkenése. a módosult összetételű kereslet kielégítése mindenesetre megfelelő előrelátást és rugalmasságot, valamint vállalkozói készséget követel meg a kivitelezőktől.

/folyt.köv./

10.30/11

10.30/11
10.47/12

-3-

bkk 1./ az országgyűlés... 3. folyt./s

-helyes intézkedésnek tekintem az új irodaépületek létesítésének korlátozását, mert az elmúlt másfél évben e téren rekordigényekkel álltak elő. nyilvánvaló, hogy ezeket csak a termelő, illetve a népgazdaság szempontjából fontos egyéb beruházások rovására lehetett volna kielégíteni.

az igények előnyös változása lehetőséget ad a szálloda- és raktárkapacitás már régóta szükséges bővítésére., továbbá olyan szociális, egészségügyi és oktatási intézmények építésére, amelyek tető alá hozatalára az elmúlt években csak szűkös keretek között volt lehetőség.

- a jövőben nagyobb fontosságot kívánunk tulajdonítani a városfejlesztésnek és a falu és a város közötti különbségek csökkentését szolgáló törekvések realizálásának. ehhez azonban nemcsak az anyagi eszközök koncentrációja, hanem a központi, a tanácsai és egyéb helyi szervek összehangolt munkája is szükséges. a kommunális jellegű építési feladatok közül külön ki kell emelnem a közműfejlesztés terén mutatkozó elmaradás behozására irányuló erőfeszítéseket. az ut-, víz-, csatorna-, gáz- és elektromos hálózat kiépítése, a meglévő hálózatok bővítése és korszerűsítése nemcsak az ipartelepítés, az idegenforgalom, az új, telepszerű lakásépítés szempontjából nagy feladat, hanem az e szolgáltatások tekintetében ellátatlan, vagy nem kielégítően ellátott városaink, településeink szempontjából is.

továbbra is döntő feladatnak tekintjük a lakásépítési program teljesítését. ezért az építőipari kapacitások egy részének rugalmas átállításával - elsősorban budapestben, de a gyorsan fejlődő vidéki városokban is - növelni kell a lakásépítő szervezetek teljesítőképességét. az állami építőiparnak fel kell készülnie arra, hogy növekvő arányban vegyen részt a szövetkezeti és társasház-építésben, valamint a kisk által kezdeményezett lakásépítésekben.

az építési igényekhez rugalmasan alkalmazkodó építőipari kapacitások kialakulását központi intézkedésekkel is elő kívánják segíteni. ennek egyik leghatékonyabb eszköze, ha az építőipari szervezetek vállalkozási lehetőségét kiszélesítjük, illetőleg lehetővé tesszük, hogy az építetők saját szervezetükkel oldják meg építési feladataikat, vagy azok egy részét.

/ folyt.köv./

10.35/11

-4-

10.35/11
11-917K

bkk 1. / az országgyűlés.... 4. folyt./s

a kivitelezési jogosultság közelmultban történt szabályozása amely szeptember elsején lép életbe, ezért módot ad arra, hogy az állami, a társadalmi és a szövetkezeti szervek saját építési munkáik jelentős részét a maguk építőipari részlegével végeztethessék el. a mezőgazdasági nagyüzemek saját építőipari részlegükkel - vagy akár több nagyüzem közös vállalkozása útján - fogják kivitelezni a gazdálkodásukhoz szükséges épületeket, istállókat, raktárakat, magtárakat, szárítókat, szociális és kulturális létesítményeiket, utakat, öntözőtelepeket, stb. arra is lesz lehetőségük, hogy e mellett más szervek részére is végezzenek építőipari munkát. itt elsősorban olyan helyi építési munkákra gondolunk/ pl. iskolák, óvodák, egyéb közintézmények tatarozása és felújítása, orvosi rendelők, orvos- és pedagóguslakások építése/, amelyek kivitelezésére gyakran még sürgős esetben sem volt elegendő építőipari kapacitás.

a kivitelezési jogosultságról szóló rendelet előreláthatólag lendületet ad az egyes gazdálkodó és egyéb szervezetek lakásépítési tevékenységének is, amire már jelenleg is van néhány példa, s remlélhető, hogy a saját részlegekkel történő lakásépítési tevékenység a jövőben szélesedni fog. ezt elő kívánjuk mozdítani a kiadásra kerülő végrehajtási rendelkezéssel is, ebben ugyanis saját építési igény kielégítésének tekintjük, ha valamely üzem vagy intézmény építőipari részlege az azt fenntartó üzem vagy intézmény dolgozóinak épít lakást.

a kivitelezési jogosultságra vonatkozó új rendelkezések végrehajtása során azonban nem szabad szem elől téveszteni, hogy az építőipari munkák vállalkozásban történő kivitelezése továbbra is az e munkákat fő tevékenységként végző, országos vagy területi illetékességgel működő építőipari szervezetek fő feladata marad. továbbá azt sem, hogy az építőipari munkák felelős vezetőjétől - élet- és vagyonbiztonsági okokból - feltétlenül meg kell követelni az előírt szakképesítést és gyakorlatot.

a tervezési jogosultság kiszélesítésére vonatkozó, közeljövőben kiadásra kerülő szabályozás a műszaki tervező szervezetek közötti verseny kibontakoztatását és egyben a tervezési kapacitások bővítésének lehetőségét teremti meg. ez - a kivitelezési jogosultság szabályozásához hasonlóan - a szakmai felkészültségtől függően lehetőséget ad a tervező szervezetek munkavállalására, illetve a beruházók házilag tervezésére.

/ folyt.köv./

10.45/11

-5-

10.45/11
11-951K

parlament

bkk 1./ az országgyűlés... 5. folyt./s

inokai jános képviselő elvtárssal teljes mértékben egyetértve magam is azt vallom, hogy a tervezési jogosultság kiterjesztése természetesen nem jelentheti azt, hogy ugyanakkor lemondunk a szakmailag legjobban felkészült, nagy tapasztalatokkal rendelkező központi tervező szervek munkájáról, a műszaki szakemberek szakosított szervezetekben történő foglalkoztatásának nagy előnyéről.

továbbra is súlyt helyezünk a korszerű és gazdaságos megoldást elősegítő títustervek, illetve típusszerkezetek széleskörű felhasználására. az új módszereknek megfelelően azonban e törekvéseinket a jövőben elsősorban nem adminisztratív uton, hanem valóságos gazdasági előnyök biztosításával kívánjuk érvényesíteni.

- az építőipari árreform kidolgozásánál abból az elvből indultunk ki, hogy ha a megfelelő feltételek adottak, az építmények árai - hatósági intézkedések nélkül is - a közgazdaságilag indokolt szinten legyenek és stabilizálódjanak. ezért az árszabályozó rendelkezések lehetővé teszik, hogy a tervezési és kivitelezési munkák árait egyre szélesebb körben az építetők és a kivitelezők megállapodásai rögzítsék. ennek megfelelően az építőipar jelenlegi merev árszabályozásáról fokozatosan áttérünk a maximált, illetve irányárakkal szabályozott megegyezései árak rendszerére.

az építőipari áraknak tehát az építmények, valamint a bennük felhasznált építési anyagok és szerkezetek tényleges társadalmi költségeit kell kifejezniük, továbbá az építetők és kivitelezők értékítéletét.

a várható árváltozások az építő - és építőanyagiparban általában előnyösen fognak hatni műszaki fejlesztési céljaink megvalósítására. az új arányok a beruházót érdekeltté teszik a korszerű építési módok alkalmazásában, az előgyártott szerkezetek és a korszerűbb építési technológiák árszintje ugyanis kedvezőbb lesz a hagyományosénál. ez közvetve elősegíti az építőipar műszaki fejlődését és iparosodását.

/ folyt.köv./

10.50/11

10.50/11
11.45

-6-

parlament

bkk 1./ az országgyűlés ... 6. folyt./s

a gazdaságirányítás reformja kedvezően hat majd a fejlődés további ütemére, mert az építőipari vállalatokat a műszaki fejlesztésre ösztönzi, illetve közvetlenül érdekeltté teszi őket abban, hogy ilyen irányu elhatározásaikat gyorsan realizálják. a távlati fejlesztés kulcskérdése változatlanul a nagyelemes lakásépítési mód mind szélesebb körű elterjesztése, a korszerű vasbeton- és acélszerkezetek mind nagyobb mérvű alkalmazása, a közműépítés technológiai fejlesztése.

felszólalása végén a miniszter bejelentette, hogy már ebben az évben kidolgozzák a iv. ötéves tervidőszak várható építési igényeihez igazodó műszaki fejlesztési koncepciókat, körvonalazzák az építőipar kapacitásfejlesztésének követendő irányát, s kidolgozzák az építésiparosítás anyagi-műszaki bázisának továbbfejlesztésére vonatkozó javaslatokat.

az építőipar dolgozóit - s ezt bátram mondhatom - tudatában vannak kötelezettségeiknek és felelősségüknek, s mindent megtesznek annak érdekében, hogy a velük szemben támasztott követelményeknek mind jobban megfeleljenek, - mondotta befejezésül trautmann rezső.

/ folyt.köv./

11.00/11

11.04

11.45

-7-

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés...7. folyt./e

csikesz józsefné budapesti képviselő részletesen elemezte, hogy a gazdaságirányítás reformja milyen változásokat jelent a tanácsok, közelebbről a budapesti tanácsok tevékenységében. rámutatott, hogy a legfontosabb változás a döntési jogkörök nagyfokú decentralizálása, valamint a tanácsok hatáskörének, gazdasági önállóságának bővítése.

- a tanácsok gazdasági önállóságát a tanácsi tervezés és költségvetés új rendjéről szóló kormányhatározat szabályozza. ennek értelmében a tanácsok minden szinten maguk határozzák meg tervük kidolgozásának módszerét és tartalmát. a tanácsok terve tulajdonképpen saját gazdasági programjuk, amely tartalmazza a rendelkezésre álló anyagi-pénzügyi eszközök felhasználásának összehangolt programját.

- a tanácsok gazdasági önállóságát és annak hatékonyságát nagymértékben növeli saját pénzbevételi forrásaik körének, mértékének bővítése, továbbá az állami támogatás hosszabb időre történő megállapítása. a tanácsok fontos bevételi forrása a vállalatok jövedelméből számukra átengedett hányad, amivel megvalósul a tanácsok érdekeltsége a bevételi források növelésében, s egyben az anyagi eszközök felhasználásában is.

- az önállóság, a döntési jogkör, a felelősség növekedése az eddigénél nagyobb lehetőséget teremt a helyi kezdeményezés kibontakoztatására. a tanácsok fokozottan felhasználhatják majd a társadalmi erő nyújtotta lehetőségeket, a helyi igények kielégítésére. minden bizonnyal növekszik majd a lakosság, a dolgozók részvétele a helyi problémák, s a közügyek intézésében, a munka ellenőrzésében.

- a fővárosi tanács tevékenységének középpontjában jelenleg a reform bevezetésével kapcsolatos feladatok előkészítése áll. egyik legfontosabb törekvésük, hogy a következő évekre is biztosítsák a főváros fejlesztéséhez szükséges anyagi eszközöket, s gondoskodjanak a budapesti intézmények, vállalatok fenntartásáról, zavartalan működéséről. bár egyelőre nincs pontos kép arról, milyen mértékű lesz a tanácsok fejlesztési alapja, annyi bizonyos, hogy, mivel a tanácsi vállalatok többsége kommunális, szolgáltató jellegű, az előirányzott fejlesztéseket valószínűleg nem tudják majd a saját erejükből biztosítani. a képviselő kérte a kormányt, hogy ezt a körülményt a lakosság ellátása érdekében, az állami támogatás megállapításánál vegye figyelembe.

/folyt.köv./
11.10/11

-8-

11.12.20/11
11-41/K

parlament

bkk 1. / az országgyűlés... 8. folyt./s

végezetül a szakigazgatási szervek kettős alárendeltségének megszüntetéséről szövegezte a képviselő. a tanácsi dolgozók örömmel üdvözlik, - hangsúlyozta - hogy a kormányzat bizik a tanácsok végrehajtó bizottságaiban, s megteremtette annak lehetőségét, hogy a tanácsok ágazati szakmai irányítása csak elvi jogszabályi úton, s a végrehajtó bizottságok útján történjék. a tanácsok szakigazgatási szervei a vb szakmai osztályai, s a végrehajtó bizottság felelős a kormány előtt a felsőbb határozatok végrehajtásáért. ezzel kapcsolatban felhívta a figyelmet; az ágazati szakmai irányításnál a minisztériumok vegyék figyelembe, hogy a tanácsi vb-k legalább tíz különböző főhatóság, minisztérium elvi irányítását kötelesek figyelembe venni, s kérte a tárca vezetőit, lehetőleg ne árásszák el a tanácsokat utasítások tömegével, mert ezzel rendkívül megnehezítik a végrehajtó bizottságok helyzetét, munkáját.

dr. szilágyi gábor

----- hajdu-bihar megyei képviselő beszámolt arról, hogy megyéjében az ipar fejlődése a második ötéves tervben meggyorsult, s a termelés növekedésének évi üteme meghaladta a 12 százalékot. befejezték a magyar gördülőcsapágy művek és a medicor művek új gyáregységének felépítését, bővítették, korszerűsítették a biogál gyógyszergyárat, az alföldi nyomdát és a dohánygyárat.

a képviselő rámutatott: az ipartelepítésre alkalmas városok, falvak kijelölésénél az irányító szervek elsősorban a meglévő lehetőségek kiaknázására törekszenek, tehát érthetően előnyben részesítik azokat a településeket, amelyek jobb előfeltételekkel rendelkeznek. a jövőben azonban arra kell törekedni, hogy az ilyen adottságokkal nem rendelkező területek se szoruljanak hátrányba. a gazdasági, beruházási előnyök mellett társadalmi tényezőket - az ott élő, termelésben foglalkoztatott emberek körülményeit, szükségleteit - is figyelembe kell venni.

/ folyt.köv./

11.20/11

-9-

11.12.20/11
11-41/K

parlament

bkk 1./ az országgyűlés.... 9. folyt./s

nagypataki imre

----- fejér megyei képviselő hangsúlyozta: gazdaságirányításunk új mechanizmusa a magyar gazdasági élet alaposan felmért valóságában gyökeredzik, eddigi fejlődésünk olyan logikus következménye, amelyet, ha csak nem akarunk lemondani a még gyorsabb ütemű előrehaladásról, egész társadalmunk összefogásával maradéktalanul meg kell valósítanunk.

a szakemberek széles körben vitatják a reform tudományos, közgazdasági problémáit: gazdagítják a tapasztalatokat, finomítják a megvalósulás módszereit. a széles tömegek más-képpen közelítik meg ugyanezt a kérdést. mások az indítéka-ik, mások az indoklásaik. az ország lakosságának nagyobb része eddigi eredményeink alapján, a párt és a kormány politiká-ja nyomán kialakult bizalom légkörében foglal állást, még-pedig igenlően, e fontos kérdésben. a szakemberek vitáinak, az egyszerű emberek bizalomra épített igényének közös eleme, hogy gazdaságirányítási rendszerünk mechanizmusának tervezett változása mind politikai és gazdasági, mind pedig társadalmi szempontból megfelel a legkülönbözőbb rétegek igényeinek.

a továbbiakban az új mechanizmus gyakorlati megvalósításának egyes problémáival foglalkozott. több felszólaló véleményével ellentétben a képviselő annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a gyakorlati megvalósítás előkészületei a vállalatoknál még sok kívánnivalót hagynak maguk után.

/ folyt.köv./

13.03/11

13²⁰/11

-10-

parlament

bkk 1./ az országgyűlés.... 10. folyt./s

a vállalatok a konkrét intézkedések, illetve azok kidolgozása helyett jórészt még csak az ismerkedésnek tartanak, s nem egy helyen csak bizonytalan tapogatózásnak tekinthetjük a jövőre vonatkozó elképzeléseiket. helyes volna, ha az illetékes szervek gondoskodnának arról, hogy a legjobb módszerekkel, az új mechanizmus elveit a legalaposabban érvényesítő vállalati modellekkel az üzemek megismerkedhessenek. ez, mint gondolat-ébresztés, nagy segítséget nyújthatna a kezdeti nehézségek áthidalásához.

iparunk szervezeti formája - hangoztatta a továbbiakban- bizonyos tekintetben nem felel meg az új mechanizmus követel-ményeinek. azokra az elmúlt évben kialakított országos vállala-tokra vonatkozik ez, amelyek több vagy sok, s ami a fő, nem szoros kooperációban álló gyáregységeket foglalnak maguk-ban. az ilyen vállalatoknál - mondotta - maga a szerve-zeti forma teszi lehetetlenné a mechanizmus egyik fő elvé-nek, a nagyobb anyagi érdekeltiségnek az érvényesülését. ráadásul a gazdasági irányítás és az elvi vezetés három-szoros áttétellel jut el az érdekeltekhez s így gyakorla-tilag nem marad más hátra, mint az egyébként megszüntetni ki-vánt utasítgatás és tervlebontás. a képviselő ezért javasol-ta, hogy az illetékes szervek részben a belső kooperáció mértéke, részben pedig a hazánkban átlagosnak tekinthető ipartelep határ szempontjából vizsgálják felül ezeket a vállalatokat és tegyenek olyan intézkedéseket, amelyek le-hetetlenné teszik, hogy maga a szervezeti forma akadályoz-zza a mechanizmus helyes elveinek érvényesülését.

/ folyt.köv./

13.05/11

13²⁰/11

-11-

bkk. 1. /az országgyűlés...11.folyt./e

ezután dr.noszkay aurél budapesti képviselő kifejtette,

-----
 hogy véleménye szerint az új gazdasági mechanizmus bevezetésével új egészségügyi törvény megalkotása is szükségessé válik. /a jelenleg érvényben levő magyar egészségügyi törvény 1876-ból származik és azóta természetesen sok vonatkozásban elavult./ az új törvénynek meg kellene szabnia az egészségpolitikai irányelveket és módszereket, az egészségügyi irányítás, gazdálkodás kérdéseit, a központi, továbbá a tanácsai szervek és a vállalatok kötelező egészségügyi feladatait, az ellátásban részesülők, továbbá az egészségügyi dolgozók jogait és kötelezettségeit.

- helyesnek tartom - mondotta - , hogy egyes egészségügyi feladatokat az arra legilletékesebb területi szervekre ruháznak át, s a jövőben a felelősség túlnyomó része is a tanácsokra hárul. alapelveként el kellene azonban fogadni - folytatta -, hogy az egészségügyi hálózatnak nem kell feltétlenül a szűk közigazgatási határokhoz igazodnia. sok esetben nem is lehetséges, hogy például a járási, községi vagy kerületi közigazgatási terület egyben önálló egészségügyi egység is legyen. ennél nagyobb, átfogóbb szervező-gazdálkodó egészségügyi egységekre van szükség. az egészségügyi központokat a megyeszékhelyeken kell megszervezni.

a felszólaló ezután az egészségügyi hálózat fejlesztéséről szólva a kormány és a gazdasági bizottság állásfoglalását kérte a távlati tervek kialakításához. mint mondotta, véglegesen meg kellene határozni a fejlesztés főbb irányait, annak módszereit, gazdasági feltételeit, s a fejlesztés egyes szakaszainak határidejét.

elmondotta, hogy az egészségügyi szervezet fejlesztéséhez a személyi feltételeket is igyekeznek megteremteni. 1980-ig 25-28 ezer orvos és fogorvos, 5 500 gyógyszerész, és 112-124 ezer középfoku egészségügyi dolgozó munkába állításával számolnak. - mindenhez messzemenő segítségre van szükség - mondotta. - amint az ország anyagi erői lehetővé teszik, az egészségügyi dolgozók helyzetét, bérrendszerét is felül kell vizsgálni.
 /folyt.köv./

13. 15/11

-12-

bkk. 1. /az országgyűlés...12.folyt./e

ezután szünet következett, majd dr.beresztóczy miklós elnöklétével folytatódott az ülés, amelyen részt vett kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára.

dr. bognár józsef budapesti képviselő volt a következő

-----
 felszólaló. előjáróban egyetértéssel szölt a kormányelnöki beszámolóról, amely - mint mondta - általánosságban és a gazdasági mechanizmus reformjait elemző részleteiben is helyes, megalapozott. a beszámolóból olyan kormányzati munka képe bontakozott ki, amelynek jellemzője a céltudatosság, a körültekintés, a helyzet alapos mérlegelése, az ország gazdasági és társadalmi adottságainak reális számbavétele. különös jelentősége lesz az előttünk álló időszakban - amint azt a minisztertanács elnöke is hangsúlyozta, - a politikai bizalomnak, mert az elengedhetetlen feltétele a gazdasági mechanizmus reformja sikeres megvalósításának. most ugyanis olyan utakon indulunk el az új gazdasági mechanizmussal, amelyeken időben nem mindig fognak tükéletesen egybeesni a kormányzati felismerések és elhatározások a közvéleményben élő felismerésekkel és cselekvési szándékkal. a kormánynak tudniillik hamarabb és sokkal szélesebb körben állnak majd rendelkezésre gazdasági információk, mint amilyen tempóban értesül arról a közvélemény. mégis meg kell találni a módját annak - és ehhez kell a nagyfokú bizalom -, hogy a programba vett változtatások időben megtörténhessenek, hiszen a kis idővesztés is nagy kárral járhat.

- a reform elsősorban a vállalati területen érezteti hatását, mert elsődlegesen ott alakulnak ki az új, s változnak meg a régi döntési módszerek. ellenben tévedés lenne azt gondolni, hogy a minisztériumi vezetés módszerei valamelyest is kisebb jelentőségűek lennének. /közgazdasági igazság, hogy a gazdálkodásban a makro- és a mikro-ökonomia egységes egészet alkot./ a mikro ökonómia gazdasági környezetét most a reform során olyanná kívánjuk formálni, hogy a különböző gazdasági vállalkozások a régebbinél tervszerűbben mehessenek végbe. nyilvánvaló ugyanakkor, hogy gyökeres változtatásokra kerül sor a felső szerveknek, a minisztériumoknak a munkájában is. a módosítások mikéntje és iránya most van kialakulóban. egyelőre még nem forrtak ki az új szervezeti formák, hiszen ennek fontos tényezői a gazdaságból, a gazdasági folyamatokból érkező frissebbnél-frissebb impulzusok, követelmények, amelyek meghatározzák a kialakítandó új irányítási szervezetet is.

/folyt.köv./

14.45/11

-13-

- az irányító szervekkel kapcsolatban két dologra hívom fel a figyelmet. egyrészt: helytelen minden olyan törekvés, amely a minisztériumok hatáskörének növelését a vállalati önállóság esetleges csorbitásával kívánná elérni; másrészt helytelen a merev ágazati elkülönülés. ismeretes, hogy a hatáskör, felelősség és anyagi eszközök tekintetében jelentősen gyarapodnak majd a vállalatok. következésképpen döntéseiket szabadabban hozhatják meg abban a gazdasági környezetben, amelyet az új mechanizmussal kívánunk megteremteni. a vállalati hatáskörök szabadabb kibontakozását egynémely tényező - szubjektív is, objektív is - hátráltathatja. a minisztériumok vagy más szervek például a hatáskör-leadásnál, birtokon belül, vannak, s így fennáll a veszélye annak, hogy a hatáskör-átruházás végrehajtásába hibák csuszhatnak. korábbi decentralizáció során jártunk már így. mostani gazdasági reformjaink sikere mindenekelőtt azon múlik, hogy jól szabjuk meg a vállalatok önállóságát, szabad cselekvési lehetőségét.

- régi problémája gazdasági vezetőségnek, hogy a minisztériumok különböző népgazdasági ágak szerinti szerveződének és nem a gazdasági folyamatok egységei, szakaszai alapján. pedig a gazdasági folyamatok szoros összefüggésben vannak egymással. a minisztériumi szervezet viszont gyakran „elvágyja”, ezeket a folyamatokat, mégpedig annál a pontnál, ahol az egyes minisztériumok hatásköre véget ér. ez sokszor lassítja - néha gátolja is - a gazdasági folyamatok kibontakozását, például a beruházások esetében; de akkor is, ha akár termelési célokról, akár a gazdaságosságról van szó. nyilvánvaló, hogy adott esetben az értékesítés, az értékesítéssel összefüggő problémák, a piaci helyzet, a raktározás, az áruszállítás / a kommunális létesítmények is/ összefüggnek egymással, és akkor várható a legjobb eredmény, ha ezeket a dolgokat tényleg komplex módon kezelik az illetékesek.

- szükséges, hogy változtassunk a minisztériumi tevékenység eddigi gyakorlatán, mégpedig olyan irányban, hogy ne legyen a későbbiekben merev ágazati elkülönülés. a komplex gazdasági folyamatok komplex irányító tevékenységet követelnek meg. célszerű tehát az ágazatok együttműködését kiszélesíteni, szorosabbra fűzni.

/ folyt.köv./

14.50/11

15.20 P

-14-

- széleskörű műszaki koncepciók kialakítására is szükség van, hiszen ez a tendencia egyre jobban érződik a világgazdaságban is. mind több helyen és mind többször tapasztalható a koncentráltan tervezett gazdasági tevékenység, amely nemcsak egy-egy tárca illetékességi körére terjed ki, hanem a gazdasági folyamatok egészére. bizonyos, hogy az ilyen gyakorlat sokkal több odaadást, sokkal nagyobb szellemi erőfeszítést kíván, de minden többlet busásan megtérül azzal, hogy a gazdasági eredmények is ugrásszerűen növekednek.

dr. hornung mátyás

szabolcs megyei képviselő arról beszélt, hogy megyéjében a lakosság száma már évek óta csökkenő tendenciát mutat, mert az újonnan munkába lépők nagy része a megye határain kívül keres megfelelő elhelyezkedési lehetőséget, munkaalkalmat. évente körülbelül tizezren vándorolnak el az ország más vidékeire, hogy állandó és biztos keresetük legyen. az ingázók száma is meglehetősen magas, körülbelül 30 ezer. a foglalkoztatás ebben a megyében jóval szerényebb mértékű az országos átlagnál: míg országosan a munkaképes lakosoknak 82 százaléka aktív kereső, szabolcsban ez a hányad csak 74 százalék. a következő esztendőben újabb népes korosztállyal gyarapodik a munkaképes lakosság. az illetékesek tehát jó időben előre fel kellene mérniük: hogyan tudnak minél több munkaalkalmat teremteni a megyében.

- örömmel hallottam a miniszterelnöki expozéból - folytatta a képviselő -, hogy a kormány programjában a vidéki ipartelepítés továbbra is nagy súllyal szerepel. remélhetőleg ez szabolcs-szatmár megyében is érezteti majd hatását - a gazdasági előrehaladással együtt - a munkaerőgazdálkodás terén is. érdemes volna azonban már most előre fontolóra venni, hogy mennyiben motiválja majd a munkaerőgazdálkodást, ha a vállalatoknak gazdasági eredményeik terhére kell elszámolniuk az ingázó dolgozók utaztatásával és a munkásszállások fenntartásával járó költségeket. a vállalatok nyilván igyekeznek majd csökkenteni a bejáró dolgozók számát. ez pedig különösen azokat a megyéket érinti majd hátrányosan, ahonnan viszonylag nagy számban járnak el a helybeliek távoli munkahelyekre.

/ folyt.köv./

14.55/11

15.20 P

-15-

bkk. 1./ az országgyűlés... 15. folyt./e

varga károly, somogy megyei képviselő elmondotta, hogy

a megyében az ipartelepítés, továbbá a mezőgazdaság nagyobb támogatása sokat enyhített a dolgozók elhelyezkedési gondjain. mint mondotta, a fiatalok most már szívesebben vállalják a mezőgazdasági munkát. ezt bizonyítja, hogy a megye szövetkezeteibe tavaly 964, ez év első felében pedig már 1 427-en tértek vissza, akik annakidején a városokban kerestek munkalehetőséget.

somogy megye ipara azonban még mindig nem elég erős ahhoz, hogy valamennyi jelentkezőnek munkalehetőséget biztosítson. különösen azoknak vannak elhelyezkedési problémák, akik a középiskolából kikerülve szakmai képzés nélkül keresnek munkalehetőséget. hangsúlyozta: a problémát enyhítené, ha már az iskolákban olyan pályákat népszerűsítene, amelyek évek múlva is szívesen felveszik az új munkaerőt. meg kell javítani és szervezettebbé kell tenni a pályaválasztási tanácsadást. ma még a szülők, sőt a pedagógusok sem eléggé tájékozottak arról, hogy milyen szakmák kínálkoznak az iskolából kikerülő fiataloknak.

- nem tekinthetjük kedvező jelenségnek - folytatta -, hogy a fiatalok nagyrésze nem szakiskolákban, hanem gimnáziumokban kívánja folytatni tanulmányait. a megye középiskolás tanulóinak száma öt év alatt 3 500-ról 7 000-re nőtt, s a tanulók 80 százaléka gimnáziumba jár. ezek a fiatalok szakmai képzettséget nem szereznek. ezért a következő években a gimnáziumi oktatás rovására somogy megyében is bővíteni kell a szakközépiskolák hálózatát. ennek azonban anyagi feltételei is vannak, amelyeket helyes volna minél előbb megteremteni.

a képviselő végül kifejezte azt a véleményét, hogy helyes volna, ha a középiskolák felügyelete a tanácsok hatáskörébe kerülne, mert így jobban ki tudnák használni a tantermeiket, és az iskolák felszereléseit, ésszerűbben gazdálkodhatnának a tantervekkel is.

/folyt.köv./

15.00/11

-15 15 P

Se

-16-

bkk. 1./ az országgyűlés... 16. folyt./s

varga p. istván,

győr megyei képviselő a harsány vízrendezéséről szólva elmondotta, hogy ezen a területen öntözéses gazdálkodással mintegy 10 000 - 12 000 holdnyi rétet lehetne hasznosítani, s ezzel több mint ötezer szarvasmarha szalaktakarmány-szükségletét biztosíthatnák. érdemes tehát foglalkozni a hasznosítás lehetőségeivel, hiszen köztudott, hogy például a hizott szarvasmarha az egyik legkedvezőbb feltételek között exportálható cikkünk.

a képviselő ezután arról beszélt, hogy a tsz-tagok állandó foglalkoztatását, nagyobb jövedelmét biztosító melléküzem szervezése még sok helyütt zátonyra fut néhány gazdasági vezető merev szemléletén. kapuvárott például hat termelőszövetkezet társult egy termékkut kinasználására. azt tervezték, hogy üvegházi kertészetet létesítenek, amely - sok más előnye mellett - megszünteti a termelőszövetkezeti asszonyok munkájának idényjellegét és segíti a fiatalok foglalkoztatását. a kut azonban máig is csak a tervekben létezik. a kut főhasznosítójának ugyanis annak idején az élelmiszeripari minisztériumhoz tartozó kapuvári husüzemét jelölték meg, - ez a vállalat is csatlakozott a termelőszövetkezeti kut-társuláshoz - a pénzzel azonban a földművelésügyi minisztérium rendelkezett, s az élelmiszeriparhoz tartozó „főhasznosítónak”, nem bocsátotta rendelkezésére a szükséges összeget.

a képviselő kitért arra is, hogy a járás vezetőségének nagy gondot okoz a cseri talajokon gazdálkodó termelőszövetkezetek helyzete. az itteni közös gazdaságok - a silány talaj miatt - magas költséggel, alacsony hozammal termelnek. a föld mégis tíz aranykoronán felüli értékűnek minősített, mert a felszabadulás után nem mérték fel e földek minőségét. / a korábbi nagybirtokosok, hogy gyenge földjeiken jobb áron adhassanak túl, a valóságnál magasabb aranykorona értéket állapítottak meg/. mivel az új tsz-segítő rendszer csak a 10 aranykoronán aluli földdel rendelkező termelőszövetkezetek támogatását teszi lehetővé, féltő, hogy a cseren gazdálkodó tsz-ek tevékenysége méginkább visszaesik. jogos tehát a kérés, hogy ilyen esetekben a tíz aranykoronán felüli termelőszövetkezetek is részesülhessenek állami támogatásban - indítványozta a képviselő.

ezután szünet következett.

/ folyt.köv./

15.05/11

-15 15 P

Se

-17-

bkk. 1. /az országgyűlés...17.folyt./e

szünet után az elnöklő beresztóczy miklós bejelentette, hogy a minisztertanács beszámolójához péter jános külügyminiszteren kívül két képviselő kíván hozzászólni. javasolta, hogy a hozzászólások meghallgatása után az országgyűlés a minisztertanács beszámolója feletti vitát zárja le, s a kormány elnökének zárszava után térjen át a tárgysorozat második pontjára, a külügyi bizottság határozati javaslatainak megtárgyalására. az országgyűlés az indítványt elfogadta.

ezután péter jános külügyminiszter emelkedett szólásra.

tisztelt országgyűlés!

kedves elvtársak!

a nemzetközi élet, a váratlan események és fordulatok sorozata egyre növekvő erővel, új arányokban veti fel a háboru és béke kérdését, új meg új döntéseket követel a kormányoktól, felelősségteljes állásfoglalásokat a népektől.

föck elvtárs a kormány beszámolójában felvázolta a nemzetközi helyzet fő vonásait, s kifejtette álláspontunkat a legfőbb eseményekkel kapcsolatban, ismertette kormányunk külpolitikai tevékenységének alapelveit és céljait.

az országgyűlés tagjai közül sokan szóltak hozzá a kormány beszámolójának külpolitikai szakaszaihoz és támogatásukról biztosították a kormányt külpolitikai tevékenységében is.

ennek figyelembe vételével abban látom mostani feladatunkat, hogy a nemzetközi élet váratlan fordulataiban keressük, milyen mértékig változik most a háboru és béke esélyeinek aránya, s milyen új utakat kell törnünk a béke megerősítése felé.

két tendencia egyre erősebb ütközéseinek vagyunk tanui, hol szenvedő, hol aktív részesei a jelenlegi nemzetközi események során. az egyik tendencia a nemzetközi viszonyok javítására, a másik a nemzetközi viszonyok rontására irányul. ennek az egész folyamatnak a gerincét a szocializmus és imperializmus világméretű harca alkotja, de ez a folyamat több és kevesebb is, mint ez a harc.

/folyt.köv./

15.10/11

-18-

16.10.11 *ll*

bkk. 1. /az országgyűlés...18.folyt./e

a nemzetközi viszonyok javítására irányuló folyamat politikai megoldásokat keres tárgyalások útján ott, ahol most agressziók, fegyveres konfliktusok dülnek, s a lehető legemberségesebb feltételeket kívánja megteremteni az emberiség előtt álló történelmi problémák rendezéséhez. ennek a tendenciának kezdeményező fő ereje a szocialista világrendszer, elsősorban a szovjetunió, de áramlataiba tartoznak a függetlenségükért küzdő országok ázsziában, afrikában, latin-amerikában s - lehetőségeik mértéke szerint - többen a fejlett tőkés országok közül is.

a nemzetközi viszonyok rontására irányuló tendenciát új feszültségek szítására, a feszültségek fegyveres konfliktussokká fokozására, a háborus veszélyek és fegyverkezési verseny növelésére tör. ennek a tendenciának fő kezdeményezője az imperializmus egész hatalmi köre, de ennek keretében elsősorban és egyre inkább az amerikai egyesült államok. ennek a két tendenciának az egyre gyakoribb, egyre erőteljesebb ütközései között élünk most.

1963 nyarán, a moszkvai atomcsend-egyezmény megkötése idején, a nyugati hatalmak - s köztük az amerikai egyesült államok - illetékes vezetői is úgy nyilatkoztak a nemzetközi erőviszonyokról, a termonukleáris háboru veszélye elhárításának szükségéről, hogy már-már a békés egymás mellett élés megszilárdulásáról kezdtünk beszélni. nem sokkal később azonban - úgy is mondható, hogy hamarosan kennedy elnök meggyilkolása után - az egyesült államok külpolitikája elkanyarodott a megkezdett úttól. megindult, majd állandósult és fokozódott a két tendencia ütközéseinek mostani sorozata.

azoknak az elveknek megfelelően, amelyeket föck elvtárs ismertetett, a magyar nép ügyét úgy szolgáljuk a kormány külpolitikai tevékenységével, hogy erősíteni igyekszünk a nemzetközi viszonyok javítására irányuló tendenciát és fékezni, hatástalanítani törekszünk a nemzetközi viszonyok rontására irányuló tendenciát. külpolitikai téren így kapcsoljuk egybe nemzeti és nemzetközi feladatainkat. így járulunk hozzá ahhoz, hogy a magyar népköztársaság minél kedvezőbb nemzetközi légkörben haladhasson előre a fejlődés útján. lehetőségeink mértéke szerint külpolitikai tevékenységünkkel abban szeretnénk segíteni, hogy a békés egymás mellett élésnek és a nemzetközi együttműködésnek 1963 ősze óta fokozatosan sorvadásnak indult kedvező jelenségei újra sarjadjanak.

a kormány külpolitikai tevékenysége nemcsak szomszédainkhoz fűződő kapcsolatainkra, nemcsak a bennünket nyilvánvalóan közvetlenül érintő ügyekre terjed ki, hanem az öt világrész majdnem minden tájára és a nemzetközi élet minden lényeges eseményére. a földkerekségnek ma már nincs távoli pontja. minden nagyobb esemény a föld egészére kihat.

/folyt.köv./

15.20/11

-19-

16.10.11 *ll*

bkk. 1. /az országgyűlés...19.folyt./e

a mai közlekedési lehetőség, haditechnika, interkontinentális rakéták, űrhajók világában a föld összezsugorodott, sőt a kozmosz, a világmindenség is megkissebbedett. minden megosztottsága ellenére, a háború és a béke kérdésében a világ eggyé és oszthatatlanná lett. életünk, a magyar nép élete, mindennel összefügg tehát, ami ma a nemzetközi élet terén, a viszonyok kontinensére és a viszonyok javítására irányuló tendenciák egyre fokozódó összeütközéseiben történik. éppen ezért tiszteletre méltó éberséggel, gyorsan és érzékenyen reagál népünk közvéleménye minden nemzetközi eseményre - a közel-keleti válságra, a vietnami agresszióra, a görögországi és ciprusi fejleményekre, a nigériai és kongói új meg hasonlításokra, kosztigin elvtárs és johnson elnök találkozására, kormányunk itthoni és külföldi tárgyalásaira, a szocialista országok vezetőinek budapesti értekezletére.

érthető módon mélyen foglalkoztatott bennünket a közel-keleti válság minden mozzanata. a feszültségek gyors növekedése, a meglepetésszerű agresszió és a miniatűr villámháború. nemcsak foglalkoztatott, hanem ma is foglalkoztat. ez is érthető, mert a közel-keleti válság minden kérdése ma is lényegében nyitott kérdés. a fegyverszünet ellenére - amely a szó igazi értelmében nem egyezmény, hanem ensz-határozat következményeként jött létre - ma is nyitottak a fegyveres front által felvetett kérdések. vagyis: a háborúnak nincs vége. nyilvánvaló ez egyrészt abból, hogy a frontok - újra mondom: ezek tulajdonképpen nem fegyverszüneti vonalak - egyes szakaszain újra meg újra fellobbannak a harci cselekmények; másrészt nyilvánvaló abból, hogy amíg az agresszió eredményeként elfoglalt területeket az agresszor ki nem üríti, addig az agresszió elvben és gyakorlatban egyaránt lényegében tovább tart. ellene minden akció, a fegyveres is, jogosult.

a közel-kelet kérdései nyitott állapotban vannak az ensz fórumain is. nyitott állapotban - az eddigi sok tárgyalás, vita és sok meddő szavazás ellenére. ezekben az órákban újra foglalkozik a javaslatokkal az ensz rendkívüli uton, sürgősen egybehívott közgyűlése. az ensz történetében soha, egyetlen napirendi ponthoz sem terjesztettek elő olyan sokféle szempontból megfogalmazott és olyan nagyszámú határozati javaslatot, mint most, a közel-keleti válság kérdésében. az egyes megoldási javaslatok körül a támogatók és az ellenzők frontja állandó mozgásban van. előfordult, hogy maga a javaslattevő tartózkodott a szavazástól akkor, amikor saját javaslatát tették fel szavazásra. ez mutatja a kérdés bonyolultságát.

/folyt.köv./

15.30/11

-1500P

-20-

bkk. 1. /az országgyűlés...20.folyt./e

alapösszetételében a kérdés egyszerű. itt a kolonializmus és antikolonializmus klasszikus összeütközésének vagyunk a tanúi. izrael állam kormányai két évtized óta szálláscsinálói a közel-keleti volt és új gyarmatosítóinak a függetlenségük kivívásáért és megszilárdításáért küzdő arab országok ellen.

mi a magyarázata annak mégis, hogy az ensz-ben mind- eddig nem sikerült a teljes antiimperialista frontot mozgósítani az izraeli agresszió ellen? mi a magyarázata ennek, túl mindazon a megvesztegetésen, politikai, gazdasági presszió, amelyet az imperialista hatalmak alkalmaznak egyes tagállamok ellen?

a közel-keleti kérdésben a kolonializmus és antikolonializmus világos képletét körülveszi, át- meg átszövi, beárnyékolja és olykor meghamisítja az egyéb problémák egész sora. a problémák sorában sok minden tájékozatlanságból, történelmi szentimentalizmusból, vallási vagy hitbéli meggyőződésből ered.

sokan nem tudják, hogy ahol izrael állam van, ott kétezer évig arabok éltek különböző államhatalmi formák között. történelmi hasonlattal kísérlem meg érzékelteni az arab országok problémáját. valaha, mintegy másfélezer évvel ezelőtt, a mai magyarország területén avarok éltek. kiterjedt nagy birodalmat alkottak. a mai arabok számára izrael jelentkezése az államalkotás igényével úgy hatott, mintha valahonnan ma avarok jelentkeznének azzal az igénnyel, hogy itt a duna-tisza táján ők alkotnak országot és a magyarok menjenek oda, ahova a szemük lát. izrael állam csak 19 éve létezik. alig százezer fő államalkotó elemmel jött létre. a lakosok száma ma két és félmillió. ezek nagyrészt európából az üldöztetések után és a világ más tájairól települtek oda. közben kiszorították és kiüldözték az arab őslakosokat.

sok a kérdés körül a vallási és hitbéli elem. nemcsak a mohamedánok és izraeliták ősi vitájára gondolok. hanem arra is, hogy izraeliták és keresztények egyaránt izrael állam létrejöttében hitüket érintő eseményt láttak. az elmúlt két évtized alatt azonban izrael állam kormányai megcsufolták azok váradalmait, akik az ország létrehozása mellett döntöttek, és legtöb- bet magának izrael népének ártottak. hosszú politikai vitákra lesz még szükség ahhoz, hogy a közel-keleti válság lényegét a ráértégződött hamis problémákból kibogozzuk.

/folyt.köv./

15-35/11

-1500P

-21-

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés... 21.folyt./e

az ensz-ben folyó politikai vita eddigi menete azonban máris egyre szélesebb kör előtt teszi világossá, hogy itt a kolonializmus és antikolonializmus ellentéteinek vagyunk tanúi, s előbb-utóbb széles frontot tudunk mozgósítani a nyugati gyarmatosítók utolsó közel-keleti szálláscsinálói, izrael állam külpolitikája és agresszív akciói ellen.

a mi kormányunk ebben a kérdésben is következetesen elvi politikát folytatott és folytat, figyelembe véve a kérdés minden lényeges nemzetközi összefüggését. 1956 - az angol-francia-izraeli agresszió, az arab népek ellen indított második nagy kolonialista támadás - után diplomáciai képviselőtűnket alacsonyabb szintre szállítottuk tel-aviv-ban. követ helyett ügyvivő képviselte magyarországot, s mi sem fogadtunk el követi rangú képviselőt izrael részéről budapestben. izrael állam kormányai sokszor kísérleteztek budapestben, tel-aviv-ban, s az ensz-közgyűlések idején a magyar ensz-delegációk vezetőinél new york-ban, hogy a diplomáciai kapcsolatokat magasabb szintre emeljék és hogy általában bővítsék a gazdasági és a kulturális kapcsolatokat. mi minden alkalommal - hol hivatalos, hol félhivatalos formában -, több mint tíz éven át ismételtük nekik, hogy mindaddig, amíg izrael állam a nyugati gyarmatosítók tövise az arab népek szívében, mi nem bővítjük, hanem szűkítjük izraellel kapcsolatainkat. ezeknek a diplomáciai közléseknek következetes folytatása volt mindaz a figyelmeztetés, amelyet az agresszió kezdetén izrael kormányának tudomására adtunk, majd később ilyen logikus folytatás volt a diplomáciai kapcsolatok megszakítása is.

izraeli hivatalos kiadványok közölnek titkos hadiparancsokat az 1956. évi angol-francia-izraeli agresszió idejéből. az izraeli hadparancsnok bevezető szövege mindig így szól: a támadás célja - gaza térségének elvágása, a szuezi-csatorna partjának megszállása. ugyanezek a kiadványok közölnek az egyiptomi alakulatoktól zsákmányolt hadparancsokat is. ezeknek szövege viszont mindig így kezdődik: a védelem célja - megakadályozni a támadó ilyen vagy olyan szándékát. izrael hivatalos körei tehát nem csináltak sem titkot, sem problémát az angol-francia-izraeli agresszió idején abból, hogy izrael a támadó és az arabok a védekezők.

/folyt.köv./

15.40/11

-22-

16.10 P

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés... 22.folyt./e

az ensz-közgyűlésen sem lehetett izrael képviselőinek sokáig takargatniok, hogy a legutóbbi agresszió kezdeményezői is ők voltak. az ensz rendkívüli közgyűlése eddigi menetének jelentős eredményei közé tartozik az, hogy az agresszor kénytelen beismerni: a fegyveres akciókat ő kezdte.

a merénylő általában mindig előnyben van áldozatával szemben. így volt ez most is, most azonban a merényletet minőségében különösen súlyos bűncselekménnyé teszi az, hogy olyan időben követték el az agressziót, amikor a helyi konfliktusok a termonukleáris háború veszélyével járhatnak. izraelt felelőtlensége igazában abból a számításából derül ki, hogy feltételezte: a megtámadott arab országok és azok szövetségesei nagyobb felelősséget tanúsítanak a nemzetközi helyzetért, mint izrael és nem folyamodnak olyan védelmi vagy megtorló fegyverhez a támadóval szemben, amely az atomháború veszélyét idézhetné fel.

az atomháború veszélyének örve alatt az alattomos nemzetközi utonállók olyan helyi provokációkat és agressziókat követhetnek ma el, amelyek önmagukban is bűncselekmények a népek ellen, de amelyek ugyanakkor előnyt jelentenek az atomháború kockázatával felelőtlenül játszó hatalmaknak és hátrányt a nemzetközi helyzet alakulásáért súlyos felelősséget vállaló és az atomháború veszélyének kiküszöböléséért küzdelmet, áldozatot is vállalni kész hatalmaknak.

az izraeli miniatűr villámháború agresszorait cselekményükre a vietnami háború immár kétéves eszkalációja bátorította. nemcsak az izraelnek nyújtott közvetlen és közvetett támogatás és bátorítás teszi felelőssé az egyesült államokat a közel-keleti válságért, hanem a vietnami háború is. mint ahogyan a közel-keleti agresszió kezdeményezői is felelősek a világ más tájain növekvő feszültségekért. a nyugatnémet sajtó revansista stratégiának jeruzsálemből berlin jut eszükbe, az arabokról a német demokratikus köztársaság, Lengyelország és csehszlovákia, az izraeli miniatűr villámháborúról Hitler álma a nagy villámháborúra vonatkozóan, s nyíltan írják arról, hogy a német szövetségi köztársaságnak követnie kellene az ortámadással sikerekre törő izrael példáját. tragikus vonása a jelenlegi nemzetközi helyzetnek, hogy a fasiszmus és izrael kormánya ezen a téren is egymásra talált. izrael és támogatói tehát nemcsak azért a kárért felelősek, amelyet az izraellel szomszédos arab országoknak okoztak, hanem azért is, hogy a termonukleáris háború veszélyétől az emberiséget megmenteni akarók felelősségtudatával visszaélve, felelőtlen kalandjikkal a nemzetközi zűrzavart fokozzák.

/folyt.köv./

15.45/11

-23-

16.10 P

bkk. 1. /az országgyűlés...23.folyt./e

Mindezzel Izrael kormánya magának Izrael népének okozta a legnagyobb kárt, mert Izrael állam létét - figyelembe véve a százmillió arab államok sorát - a jövőt tekintve bizonytalanabbá tette, mint bármikor eddig volt az elmúlt husz év során. Ha ugyanis voltak olyan erők, amelyek Izrael megsemmisítésére készültek, ezek az agresszió következtében nem gyengültek, hanem saját igazolásukat láthatják.

Az ENSZ-közgyűlés akkor tesz jót a közel-keletnek, az arab országoknak, Izrael népének és általában a nemzetközi helyzet alakulásának, ha kimondja, hogy Izraelnek csapatait vissza kell vonnia határai mögé. Ezt követően is, a határozat végrehajtása után mindaddig állandó nemzetközi veszélyek forrása lesz közel-kelet vidéke, amíg alapvető változás nem lesz Izrael külpolitikájában. Izrael államának magának kell rendeznie viszonyát szomszédaival. Ennek első előfeltétele az agresszió jóvátétele.

Az ENSZ-közgyűlés vitájában az iraki delegáció vezetője, akivel közvetlenül a közel-keleti válság kitörése előtt itt, Budapesten folytattunk megbeszéléseket, így fogalmazta meg a közel-keleti béke távlatait: „ha Izrael nem akar örökre kivett és ellenség maradni, először is el kell ismernie, hogy palesztina néppel súlyos igazságtalanság történt és csak a palesztinaiaknak, mint emberi lényeknek saját hazájukban a szabadsághoz és biztonsághoz fűződő jogai elismerésén át vezet az út olyan béke feltételei megteremtésének a kezdetéhez, amely majd valóban tartós lesz, mert igazságra és nem a háború hullámzó szeszélyére épül.,,

A magyar népköztársaság kormánya a tartós béke tervét támogatja nemcsak általában, hanem konkrétan a közel-keleten is. Éppen ezért részt vesz minden kezdeményezésben, amely a legutóbbi agresszió következményeinek a felszámolására és a népek békés egymás mellett élésének elősegítésére vonatkozik, mi úgy tekintünk az arab népek országaira, hogy azoknak a gyarmatosító behatások ellen szerveződő összefogása nemcsak az arab népek javát, hanem az egész emberiség békés jövőjét is szolgálja.

/folyt.köv./

16.00/il

-16 RP

-24-

bkk. 1. /az országgyűlés...24.folyt./e

Bizalommal jelentem az országgyűlésnek, hogy a baráti országok vezetőinek budapesti értekezlete reálisan tárta fel a közel-keleti válságból adódó nemzetközi problémákat. Közös erővel, mindent megteszünk a közel-keleti agresszió következményeinek felszámolásáért, a békés megoldásért. Kormányunk üdvözlí az országgyűlés külügyi bizottságának javaslatát az országgyűlés állásfoglalásának kifejezésére a közel-keleti kérdésben.

A közel-keleti válság és az amerikai egyesült államok vietnami agressziója között szoros összefüggés van. Ha Izrael állam vezetői nem látták volna most már szinte évek óta az egyesült államok vietnami háborújának állandó növekedését és ha nem érezték volna az egyesült államok támogatását támadó tervekben, nem merték volna elkövetni új merényletüket a szomszédos arab országok és általában a nemzetközi béke és biztonság ellen.

A vietnami háború kezdetétől mondjuk: a nagyobb háború, sőt a világháború veszélyét hordja magában. Ez alatt nemcsak az értendő, hogy délkelet-ázsiai a vietnami háború fokozatosan kiterjedhet a szomszédos területekre, hanem főként az, hogy az általa mérgezett nemzetközi légkörben olyan fegyveres összejött-közések történhetnek, amelyek ugrásszerűen vagy esetleg fokozatosan termonukleáris háborúba torkolhatnak.

Éppen ezért a fő feladata ma minden jóakaratu erőnek, amely a háborús veszély ellen mozgósítható, az, hogy a vietnami agresszió felszámolását segítse elő. Minél később hajlik az amerikai egyesült államok a délkelet-ázsiai problémák politikai rendezését előkészítő javaslatokra, annál inkább az a meggyőződés alakul ki a nemzetközi közvéleményben, hogy az egyesült államok külpolitikai törekvéseinek igazi arcukat nem képviselőinek megnyilatkozásai mutatják igazában a különböző szintű diplomáciai tárgyalásokon, az ENSZ közgyűlésein, hanem az egyesült államok agressziói a vietnami frontokon és más területeken, valamint az egyesült államok katonai és politikai puccskísérletei Ázsia, Afrika, Latin-Amerika, sőt újabban Európa egyes országban is.

/folyt.köv./

16.00/ju

-16 RP

-25-

bkk. 1. /az országgyűlés...25. folyt./e

Ötven évvel ezelőtt, az első világháború vége felé, az első szocialista forradalom győzelme a gyakorlatban is új távlatokat nyitott meg az emberiség előtt. az elmúlt ötven év alatt, két nemzedék életének történelmi tekintetben rövid idő-határai között, alapjaiban változtak meg az élet körülményei. régen úgy gondolta az ember, hogy a háborúk hozzátartoznak az emberi létéhez és csak az álmódosítások világában képzelte magát az ember háborúktól mentes körülmények közé. ötven év történelmi változásai között létrejött a szocialista világrendszer, felbomlott a gyarmati hatalmak uralma, s ma már úgy tekintünk a háborúk esélyeire, mint amelyek nem vezetnek elkerülhetetlenül háborúkhöz. annak érdekében azonban, hogy a jelenlegi nemzetközi viszonyok között, a háborús veszélyek növekedésének idején elkerülhetővé tegyük a nagyobb arányú nemzetközi összeütközéseket, a kormányok és népek új összefogására van szükség. a szovjetunió a közel-keleti agresszió után kialakult új nemzetközi veszélyek között például mutatja meg, hogyan kell erőfeszítéseket tenni minél szélesebb front mozgósításáért a béke megvédése érdekében, a jövő ezen a téren új nagy feladatok elé állít mindannyiunkat a nemzetközi viszonyok javítására ható erők gyengítése érdekében.

Éppen ezért kormányunk különleges gonddal törekszik a szocialista országok együttműködésének fokozására. ez az együttműködés új problémákat vet fel, új lehetőségeket nyit meg, s új formákat követel.

ebben az évben kötöttünk barátsági és kölcsönös segítségnyújtási szerződést a német demokratikus köztársasággal, s előreláthatóan ebben az évben újítjuk fel, - még a nagy októberi forradalom évfordulójának megünneplése előtt - a szovjetunióval 1948-ban kötött barátsági szerződésünket. a magyar népköztársaság gazdasági fejlődésében, szuverenitásának, függetlenségének megőrzésében sokat köszönhet azoknak a szövetségi rendszereknek, amelyek a szocialista országokhoz fűzik.

/folyt.köv./

1605/ju

-26-

-76 25 P

bkk. 1. /az országgyűlés...26. folyt./e

a világ más tájaihoz mérten európa népeinek élete általában nyugodtabbnak látszik. éppen ezért az európai biztonság megszilárdításának kérdései egyre szélesebb köröket foglalnak európában, természetesen sok az illúzió is. az illúziók ellen bizonyos fokú józanitással hatott a görögországi katonai államcsíny, s így hatnak azok a hírek és híresztelések, amelyek görögország helyzetéhez hasonló, más országokban folyó ugyanilyen államcsínyek előkészületeire vonatkoznak. a mi kormányunk minden kezdeményezést gondosan megvizsgál, amely az európai biztonság erősítésére vonatkozik. úgy véljük, hogy a jelenlegi nemzetközi viszonyok között az európai viszonylagos szélcsendet fel kell használni olyan megállapodások és kapcsolatok kialakítására, amelyek a háborús veszélyek esetleges növekedése ellen hathatnak majd abban az időben, amikor Európában esetleg ismét megkezdődik a feszültségek növekedésének folyamata. erre vezethető vissza kezdeményezésünk a francia kormányának az európai Európára irányuló tervei tanulmányozására, a duna-völgyi népek együttműködése lehetőségeinek vizsgálatára, s a német szövetségi köztársaság szövetségeseivel a két németország létének elismerésével kapcsolatos eszmecserékre.

kormányunk külpolitikai feladataink támogatását látja az országgyűlés külügyi bizottságának javaslatában: az európai béke és biztonság védelme kérdéseiben foglaljon állást országgyűlésünk.

a szocialista világrendszer kialakulása és a gyarmati uralmak felbomlása után merőben új nemzetközi viszonyok jöttek létre. ilyenek soha nem voltak még a történelem során, s ezeket nem lehet csak könyvekből tanulmányozni. a mostani történelmi tapasztalatok tanítanak bennünket arra, hogy az új nemzetközi viszonyok között hogyan kell a szocializmus és a béke ügyének világméretű győzelméért dolgozni. a mai nemzetközi arénában szembenálló erők összeütközéseinek további aránya, következménye nagyban függ attól, hogy a mai történelmi tapasztalatokból ki, mennyit és milyen gyorsan tanul.

a gyarmati sorból felszabadult országokkal, az ugynevezett harmadik világgal kapcsolatban az eddigi tapasztalatokból azt tanuljuk, hogy a volt és az új gyarmatosítók bármilyen sikereket érnek is el gazdasági behatolásaikkal, politikai államcsínyekkel, fegyveres meghasonlásokkal, a gyarmati sors keserű és tragikus élményein nevelődött országok nem fűzhetők újra a gyarmatosítók járszalagjára.

/folyt.köv./

16.15/ju

-27-

-76 25 P

bkk. 1. /az országgyűlés...27. folyt./e

a volt és az új gyarmatosítók ázsiaiban, afrikában, latin-amerikában arra törekszenek, hogy a nagyobb állami egységeket megosszák, az országok és népek ellentéteit fokozzák, regionális egységtörekvéseiket zavarják, gazdasági segítség címén munkaerőket és természeti kincseiket kizsákmányolják, s őket a nemzetközi viszonyok rontására irányuló törekvéseik szövetségeseiként mozgósítják. a harmadik világ országai tekintetében - tisztelettel a függetlenségük kivívásáért és megőrzéséért vívott harcaik iránt - mi a többi szocialista országgal együtt arra törekszünk, hogy gazdasági kapcsolataink segítségével természeti kincseik saját javukra történő minél teljesebb kihasználását, arra törekszünk, hogy kulturális kapcsolataink révén saját gazdasági, műszaki és tudományos kádereik minél gyorsabban fejlődjenek ki, s jogaik, érdekeik, szuverenitásuk védelme céljából minél nagyobb egységeket hozzanak létre regionális államközi szövetségek útján is.

a legutóbbi évek során diplomáciai, gazdasági, kulturális, politikai kapcsolataink kielégítő mértékben fejlődtek az ázsiai és afrikai országokkal, kevésbé kielégítőek a kapcsolataink a latin-amerikai országokkal, korántsem használtunk ki minden kínálkozó alkalmat a kapcsolatok fejlesztésére. a jövőben kormányunk erre nagyobb figyelmet kíván fordítani. kormány szintű delegáció látogatását készítjük elő ez év végére, vagy a jövő év elejére kapcsolataink bővítésére több latin-amerikai országba.

a kormány külpolitikai tevékenységének hatékonysága döntő mértékben belpolitikai viszonyainktól függ. a kormány beszámolója a belpolitikai kérdések után tért át a nemzetközi kérdésekre. a dolog természeténél fogva én fordítva tettem. itt most befejezésül különleges nyomatékkal hangsúlyozom belpolitikai viszonyaink jelentőségét a nemzetközi életben betöltött szerepünk szempontjából. egy ország nemzetközi súlyát, sok egyéb mellett, az is meghatározza, hogy gazdasági és szellemi termékei mennyire állják a versenyt a nemzetközi piacon.

/folyt.köv./

16.20/ju

16.45P

Al

-28-

bkk. 1. /az országgyűlés...28. folyt./e

a mi esetünkben ez különlegesen fontos kérdés. nemzeti jövedelmünk mintegy negyven százaléka a külkereskedelem révén realizálódik és a népgazdaság termelő szektorában foglalkoztatottak csaknem 25 százaléka export-termékek előállításán dolgozik. 1960 és 1966 között külkereskedelmünk több mint 70 százalékkal növekedett.

ha a népgazdaság irányításának reformját jól valósítjuk meg, a magyar népköztársaság, mint gazdasági partner, mind a kereskedelem, mind az ipari kooperáció terén az ediginél is megbecsültebb és értékesebb lesz. ez várható mind a szocialista országok, mind a fejlett tőkés országok, mind a harmadik világ országai viszonylatában.

a mechanizmus reformjának megvalósítására, a távlati gazdasági tervek érvényesítésére abban a jól megalapozott tudatban készülhetünk, hogy a nemzetközi viszonyok javítására irányuló erőik, sok és bonyolult küzdelem és áldozat árán, megjavítják, s tartóssá teszik a nemzetközi béke és biztonság esélyeit.

kormányunk a magyar népköztársaság növekvő belpolitikai és külpolitikai erejével arra törekszik, hogy ezeket az erőket, a nemzetközi viszonyok javítására irányuló folyamatok érvényesülését segítse nemzetközi kapcsolataink ápolása útján is.

ehhez kérem az országgyűlés támogatását, a kormány beszámolóját elfogadásra ajánlom. /taps./

/folyt.köv./

16.27/ju

16.45P

Al

-29-

kovács pá

----- budapesti képviselő rámutatott:

- néphadseregünk személyi állománya helyesli a reform bevezetését, érti annak szükségességét, jelentőségét a szocializmus építésének meggyorsításában, a néphadseregnél már a múlt évben létrehoztuk azokat a külön bizottságokat, amelyek az új követelményekkel összhangban kidolgozzák a hadsereg új gazdálkodási rendszerét, s kialakítják az együttműködést azokkal a szervekkel, vállalatokkal, amelyek leginkább érdekeltek a hadsereg anyagi-technikai ellátásában.

a képviselő ezután katonáink magas erkölcsi színvonaláról szólt, hangsúlyozva, hogy a magyar néphadsereg mindenütt becsületesen helytáll, ahol ezt a nép érdekei megkövetelik. a katonafiatalok - a 18 évesek épp úgy, mint idősebb társaik - nagy többségükben lelkesen, fegyelmezetten teljesítik feladatukat. a vezetés nagy gondot fordít arra, hogy a katonák képesek legyenek a kiképzés feladatainak elvégzésére. sorkatonáink napi 1000-1200 kalóriával fogyasztanak többet az országos átlagnál, mind táborig, mind kimenő ruházatuk megfelel a korszerű követelményeknek, gondoskodunk katonáink munkaidejének kulturált megszervezéséről és pihenéséről is. megnyugtató számunkra, - mondotta - hogy az országgyűlés honvédelmi bizottsága, a közelmúltban megtartott szemléjén mindent rendben talált csapatainknál.

a képviselő a nemzetközi helyzetről szólva hangsúlyozta, a szocializmus vívmányainak védelme a mi hadseregünktől is megköveteli, hogy mindenkor kész és képes legyen az agresszorok terveinek keresztülhuzására.

/ folyt.köv./

16.30/ju

TKP

-30-

oláh jános, szolnok megyei képviselő egyebek között - a népgazdaság egészséges fejlődését taglalva - utalt arra, hogy az idei esztendő első öt hónapjában az ipar az elmúlt év hasonló időszakához képest jócskán megtépte termelését. kedvezően alakult a készletgazdálkodás, javult a munka termelékenysége, bővült a foglalkoztatottak köre, emelkedett a lakosság pénzbevétele, s a társadalmi juttatásokra fordított anyagiak összege is.

szűkebb hazája, szolnok megye dolgairól, eredményeiről beszélt ezután a felszólaló. korszerű, szocialista nagyipar született, illetve van alakulóban az országnak azon a vidékén, ahol hajdanán a kézműipar volt túlsúlyban. a meggyőző fejlődés velejárója a megye egészségügyi helyzetének javulása, a dolgozók kulturális érdeklődésének egyre szélesebb körű kibontakozása és kielégítése.

a második öt éves terv krónikájából idézve a képviselő elmondta, hogy mintegy 7 milliárd forintot fordítottak szolnok megyében a szocialista szektor fejlesztésére. a jelentős összeg csaknem 40 százalékát az ipar kapta: új, nagykapacitású üzemek épültek, régebbi gyáregységek egész sorát bővítették modern termelő berendezésekkel. az eredmény: 52.7 százalékkal nőtt az ipar termelése a második öt éves terv időszakában.

szolnok az iparilag jelentős megyék sorába lépett. ugyanakkor megerősödött szocialista nagyüzemi mezőgazdasága is, itt a termelés növekedése 22 százalékos volt az öt év során. a termelősövetkezeti gazdák, a tagság, a vezetők, a szakemberek közös erőfeszítései megszilárdították a gazdaságok alapjait, a közös gazdaságok tiszta vagyonának értéke körülbelül 2,5 milliárd forintra emelkedett. javult a munkakedv, a munkafegyelem is; különösen a ix. pártkongresszus után született intézkedések éreztetik ezekben a hónapokban kedvező hatásukat.

/ folyt.köv./

16.35/ju

TKP

-31-

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés... 31. folyt./s

rádóczi Antal, vas megyei képviselő hangsúlyozta: a termelők minden biztonnal örömmel üdvözlik az országgyűlésen elhangzott bejelentést, hogy október 1-től a sertés felvásárlási árát 3 forintra emelik. termelőszövetkezetüknél, amely intenzíven foglalkozik sertéstenyésztéssel - ez annyit jelent, hogy egy-egy munkaegység értéke csaknem 2 forintra növekszik. vannak azonban olyan aggályok, hogy az új termelői, illetve felvásárlási árak bevezetésével egyidejűleg a takarmány, a hízó- alapanyag ára is emelkedni fog. javasolta, hogy a kormány vizsgálta felül a hízott sertés előállításának költségeit, s szükség esetén tegyen megfelelő intézkedéseket a tenyésztés rentábilisabbá tételére.

a sertéshus- ellátás problémájával kapcsolatban a képviselő megemlítette azt is, hogy a termelőüzemek az elmúlt időszakban egymásután számolták fel sertéstenyésztésüket, s más termék előállítására tértek át, a tapasztalatok szerint ez országos jelenség. ebben a helyesnek egyáltalán nem nevezhető gazdálkodási gyakorlatban sokhelyütt az állami gazdaságok jártak elől rossz példával, s őket követte a termelőszövetkezetek egy része is. ez is aláhúzza: szükség van arra, hogy a felsőbb állami szervek felülvizsgálják a sertéstenyésztés költségeit s hitelnyújtással és egyéb módon adjanak segítséget a termelőüzemeknek.

/ folyt.köv./

16.50/ju

18.10.19

-32-

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés...32. folyt./e

Antalfi Jenő, pest megyei képviselő a megye déli-délkeleti járásainak iparosításával foglalkozott. megemlítette, hogy különösen a nagykátai és a ceglédi járásban még mindig igen jelentős a munkaerő-tartalék. megfelelő helyi munkaalkalom hiányában igen sokan - a nagykátai járásból például mintegy 16 ezren - járnak be naponta a fővárosba dolgozni. az érintett járások fokozott iparosításával tehát jelentősen csökkenteni lehetne a munkát keresők budapestre áramlását. elsősorban a helyiipari foglalkoztatás és az ugynevezett bedolgozó rendszer bővítését tervezik, a korábbi évekénél gyorsabb ütemben. felhívta a figyelmet, hogy a bedolgozók munkajogi helyzetét most már véglegesen tisztázni kellene, annál is inkább, mert az új munka törvénykönyv-tervezetben sem szerepel e kérdés jogi megoldása.

a megye délkeleti részeinek iparosítási lehetőségeiről szólva elmondta: elsősorban a budapestről kitelepülő ktsz-ek odaköltözésére számítanak. szóba jöhet továbbá a nagyvállalatok számára nem kifizetődő alkatrészgyártás megszerzése is. ugyanis a kis- és a középüzemek az alkatrészeket jóval gazdaságosabban tudják előállítani. ilyen üzemeknek az említett járásokba történő letelepítésével az állandó problémát jelentő alkatrészhiányon nagymértékben segíteni lehetne. a képviselő felhívta a kohó- és gépipari minisztérium figyelmét, vizsgálja meg, hogy a tárcához tartozó vállalatok alkatrészgyártó részlegei közül néhányat nem lehetne-e pest megye iparban szegény vidékeire telepíteni.

/folyt.köv./

16.55/ju

18.10.19

-33-

bkk 1./ az országgyűlés.... 33. folyt./s

dr. Lukács János

----- zala megyei képviselő hangzottatta :

- a zala megyei képviselőcsoport igen fontosnak tartja - mondotta - hogy az ország nagy erőfeszítéseket tesz a mezőgazdaság fejlesztésére. zala megyében ennek különösen nagy a jelentősége, mert a megye természeti, közigazdasági és termelési viszonyai egyaránt lehetővé teszik a mező - gazdasági termelés s különösen az állattenyésztés fokozását. a megye termelőszövetkezeteinek bevételeit 50 százalékban az állattenyésztés biztosítja, s a harmadik ötéves terv időszakában elsősorban a szarvasmarha- tenyésztés színvonalának emelésére kívánnak nagy erőket összpontosítani.

a képviselő ezután rámutatott, hogy a megye viszonylag gyengén áll nagyüzemi tehénistállókkal. a következő hétnyelc évben 60 gazdaságban nagyüzemi tehénészeti telepeket akarnak létrehozni, egy-egy ilyen telep általában 200-300 tehén befogadására lesz alkalmas. e terv végrehajtásához azonban mintegy 48 millió forint hitel szükséges. a képviselő sürgette a nagyüzemi állattenyésztő telepekhez megfelelő tervtervek készítését, s hangsúlyozta, hogy szervizhálózatot is létre kell hozni az állattenyésztésben használt gépek karbantartására és javítására.

meg kellene gyorsítani az utak építését is - hangzottatta - az ujonnan kialakuló majorokhoz ugyanis ma még nem vezetnek megfelelő bekötőutak. évente körülbelül 10-12 kilométernyi bekötőút építésére van lehetőség, ez azonban kevés, mert ha az ütem nem gyorsul, a legszükségesebb utak építése is 12 évig tart. kérte a kormány illetékes szerveit, hogy a bekötőút építkezésekre országosan előirányzott összegek szétosztásakor vegyék figyelembe zala megye problémáit.

/ folyt.köv./

17.00/ju

TK 52 P

bkk 1./ az országgyűlés.. 34. folyt./s

dr. Petri Gábor,

----- szegedi képviselő a kormány beszámolójának egészségügyi megállapításaihoz fűzött megjegyzéseket. a beszámolóból - mondotta - kiderül, hogy a kormány alaposan ismeri az egészségügy helyzetét, nehézségeit és megfelelő intézkedéseket szándékozik tenni a hiányok megszüntetésére. ennek az egyébként természetes megállapításnak különös hangsúlyt ad az a körülmény, hogy mindez olyan időszakban történik, amikor a kormány és egyben az egész ország figyelmét közigazdasági kérdésekre összpontosul. nyilvánvalóan dokumentálódik ezzel az az örömdetes tény, hogy a gazdasági élettel viszonylag lazábban összefüggő kérdések sem szorulnak háttérbe és, hogy mindaz, ami az életszínvonal alakulásával összefügg, kello figyelembe részesül. ez természetes összhangban van azzal az elvvel, mely szerint az új gazdasági mechanizmus a maga egészében nem más, mint a közjótét fokozását szolgáló módszer.

az egészségügyi és a gazdasági reform összefüggéseivel kapcsolatban rámutatott : az új gazdasági mechanizmus az egészségügyi intézmények számára azt is jelenti, meg kell tanulni azt a leckét, hogy olykor az a legnagyobb pazarlás, ha olyasmivel takarékoskodunk, amelyre feltétlenül szükségünk van.

a jelenlegi ötéves terv végére nagyjából lezárul az egészségügyi minisztérium első kórházépítési programja. a következő évek három nagy igénnyel lépnek fel. az első a szocialista egészségügy alapegységének - a kórházzal területileg is összefüggő rendelőintézetek kialakítása. a második: a megyei kórházakat az egészen ritka, különleges feladatok kivételével, a gyógyászat minden ágára kiterjedő önálló alapintézményekké kell fejlesztenünk. a harmadik és talán legfontosabb tennivaló pedig az orvostudományi egyetemek megfelelő rekonstrukciója. előttünk álló fontos feladat az egyetemi és a nem egyetemi kutatás helyes arányainak kialakítása is. ez utóbbi az orvostudomány jövője szempontjából az egyik legfontosabb tennivalónak tekinthető.

/ folyt.köv./

17.20/ju

TK 52 P

bkk 1./ az országgyűlés.. 35. folyt./s

azt, hogy a magyar kutatók valamilyen világraszóló eredményt produkáljanak, nem lehet megtervezni. már elért tudományos színvonalunk és rangunk azonban feltétlenül arra kötelez bennünket, hogy a gyógyítás terén lépést tartjunk a világ élvonalával. nem hiúság vagy rátartóság támasztja ezt az igényt, hanem a magyar orvostudomány jövője és mindenekelőtt a beteg emberek iránti kötelesség. szellemi képességekben, ismeretekben, szorgalomban nincs hiány. a gazdaság irányítás új rendszere következtében kialakuló fokozott prosperitás megnöveli azokat az eszközöket is, amelyeket az egészségügy fejlesztésére fordíthatunk.

az új gazdasági mechanizmus részét képező hatásköri decentralizáció révén növekszik a tanácsok feladatköre, s ez minden bizonnyal az egészségügynek is hasznára válik. kívánatosnak látszik azonban, hogy a lényeges kérdések eldöntésének joga ne csusszon ki az országos áttekintéssel rendelkező felelős szervek, elsősorban az egészségügyi minisztérium kezéből.

csizmadia béla

----- veszprém megyei képviselő a szénbányászati problémáival foglalkozva hangoztatta: nem vitatható, hogy energiaigényünket az általunk hozzáférhető leggazdaságosabb energiahordozókból kell kielégítenünk, s ha szénbányászatunk az eddigi arányokban nem felel meg ennek a követelménynek, nincs más választás, mint a visszafejlesztés.

az energiahordozók új arányának kialakításánál azonban - mondotta - hasznos lett volna a fokozatosság elvének még körültekintőbb és még differenciáltabb alkalmazása.

/ folyt.köv./
17.30/ju

18.P

-36-

bkk 1./ az országgyűlés.. 36. folyt./s

a képviselő több észrevétellel élt a szénbányászatban alkalmazott árki alakítással, illetve árrendszerrel kapcsolataiban. az alapárakat - mint mondotta - nagymértékben befolyásolja a kalória - és a hamuszázalék alakulása. az alacsony hamutartalmú szenek kisebb kalória mellett is magasabb árat érnek el. a várpalotai szenek nemcsak alacsony kalóriájúak, de alacsony hamutartalmúak is, s így - döntően az alacsony hamuszázalék miatt - a lignit ára magas. ez arra ösztönzi a fogyasztókat, köztük az elsődleges fontosságú inotai november 7. erőművet, hogy ha távolabb levő bányától is, de olcsóbb szenet vásároljanak. ezt természetesen meg is teszik, s ezzel elhelyezési nehézségeket okoznak a várpalotai szénbányáknak, amelyek fejlesztését pedig erre az erőműre alapozták. helyes volna, ha a következőkben az árki alakításnál figyelembe vennék, hogy a fogyasztó mit tart értékesnek az árban. jelenleg ugyanis - például az említett november 7. erőmű, mivel ez az ő szempontjából lényegében közömbös - nem azt nézi, mekkora a várpalotai szenek hamuszázaléka, hanem azt, hogy mennyi kalóriát kap a pénzéért.

az árkérdés azonban csak az egyik része a várpalotai szénbányák s várpalota város problémáinak. a másik része az inotai november 7. erőmű korszerűtlenségével függ össze. ezért vagy korszerűsíteni kell a meglévő erőművet, vagy pedig a tervezett - szénre telepítendő - új erőművek egy 200 megawattos egységét kell elhelyezni inotán. várpalota térsége mind a telepítésre, mind pedig a rekonstrukcióra alkalmas. megfelelő szénvagyonnal rendelkezik, a mélyművelésben legolcsóbb önköltséggel állítja elő a szenet, megvan a kialakult szakembergárda, nem szükségesek újabb kommunális és szociális létesítmények.

/ folyt.köv./
17.45/ju

18.P

-37-

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés...37.folyt./e

ezután szünet következett, majd az elnöklő kállai Gyula felkérte Fock Jenőt, a minisztertanács elnökét, hogy válaszoljon a kormány beszámolója feletti vitában elhangzott kérdésekre, javaslatokra.

Fock Jenőnek, a minisztertanács elnökének beszéde után kállai Gyula szavazást rendelt el. a minisztertanács beszámolóját és Fock Jenőnek a vitában elhangzott kérdésekre adott válaszát az országgyűlés egyhangúlag jóváhagyta, illetve tudomásul vette.

az országgyűlés ezután áttért a második napirendi pont, a külügyi bizottság határozati javaslatának megvitatására.

/folyt.köv./

a szerkesztőségek figyelmébe!

-ju

1967. július 14.

a mai bkk 1. sz. hírünk / az országgyűlés.. 17. folyt/
1. bek. 3. sorában a szöveg helyesen:

... külügyminiszteren kívül hét / 7 / képviselő kíván....

/mti/

18.40/ju 19.p

de

-38-

parlament

a szerkesztőségek figyelmébe!

tó/e

1967. július 14.

javitások a mai bkk. 1. /az országgyűlés.../ számú hírnökre:

a 7. folytatás harmadik bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen:

...saját pénzbevételi források körének...

a 10. folytatás felülről számított második sorában:

...még csak az ismertetésnél tartanak...

a 16. folytatás 2. bekezdésének 10. sorában élelmiszeripar helyett élelmiszerügyi minisztérium irandó.

a 17. folytatás első bekezdésének harmadik sorában a szám helyesen:

hét képviselő...

a 19. folytatás felülről számított 7. sorának első szava helyesen: rontására...

a 21. folytatás utolsó bekezdése harmadik sorának első szavai:

izraeli hadparancsok bevezető...

a 25. folytatás első bekezdésének utolsó sora helyesen:

...közi viszonyok javítására ható erők fokozása és a nemzetközi viszonyok rontására irányuló erők gyengítése érdekében.

éppen ezért...

a 26. folytatás első bekezdésének 13. és 14. sorában a szöveg helyesen: ...amelyek a háborús veszélyek növekedése ellen hathatnak... /tehát az esetleges szó itt kimarad./

18.20/ju

-39-

19.p

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés... 38. folyt./s

ezután bugár jánosné
----- az országgyűlés külügyi bizottságának titkára a külügyi bizottság nevében határozati javaslatot terjesztett elő az európai biztonság kérdéséről, illetve a közel-keleti kérdésről. beszédében a többi között a következőket mondotta:

- a közvéleményt ritkán foglalkoztatják azonos időben olyan nagymértékben a világpolitika és belső fejlődésünk kérdései, mint éppen napjainkban. belpolitikánkban főleg az új gazdasági mechanizmus megvalósítása iránt érdeklődnek, várják a tájékoztatást s igyekeznek a tervezett intézkedések hatását szűkebb környezetükre, életükre vetíteni. érezhető a várakozás, az egészséges türelmetlenség, néha a nyugtalanság. de az emberekben él a megnyugtató bizonyosság, hogy belső fejlődésünk rajtunk múlik, gazdasági vezetőink hozzáértésén, népünk szorgalmán és munkaszeretetén, s ha jelentkeznek nehézségek, azok leküzdése is saját elhatározásunktól függ.

- a külpolitikában más, bonyolultabb a helyzet és ez közvéleményünkben is tükröződik. az emberek tudják, hogy a mi akaratunk, állásfoglalásunk, békés tevékenységünk csupán része a világ sorsát meghatározó különböző szándéku erőkné, s ezért a közvéleményben egészséges optimizmus mellett indokolt aggodalmat is észlelhetünk.

- közvéleményünk helyesli kormányunk külpolitikai lépéseit s azokat a kezdeményezéseket, amelyek a nemzetközi kapcsolatok elmélyítését, az eszmecseréket, az államok közötti közlekedést szolgálják.

/ folyt.köv./

19.45/ju

20,p

-40-

parlament

bkk. 1. /az országgyűlés... 39. folyt./e

- internacionalista meggyőződésünk, de ugyanakkor belkiismeretünk parancsa is arra kötelez bennünket, hogy a nemzetközi élet új fejleményeivel kapcsolatban ismét állást foglaljunk. az utóbbi hetekben a vietnami háború mellett, azzal szoros belső logikai összefüggésben, a közel-keleti események vonták magukra a figyelmet. az amerikai imperialisták által bátorított és támogatott izraeli agresszió nyomán előállott helyzetben a magyar népköztársaság politikája kezdettől fogva világos, elvileg megalapozott és egyértelmű. mint ismeretes, az európai szocialista országok kommunista- és munkáspártjainak vezetői, valamint kormányfői budapestten tanácskoztak a legújabb közel-keleti fejleményekről. közvéleményünk számára is megnyugtató, hogy a szocialista országok vezetői állandó érintkezést tartanak fenn e fontos nemzetközi kérdéssel kapcsolatos lépéseik összehangolására.

az előadó ezután az európai biztonság kérdéseire tért át. hangsúlyozta, hogy az országgyűlés elé terjesztett határozati javaslat is felhívja a figyelmet e térség békéjének jelentőségére.

- meggyőződésünk - mondotta -, hogy európa békéjének biztosítására, a különböző társadalmi rendszerű országok kapcsolatainak fejlesztésére a kétségkívül meglévő feszültségek ellenére is reális lehetőségek vannak.

/folyt.köv./

19.50/ju

20,p

-41-

bkk. 1. /az országgyűlés...40. folyt./e

pethő tiber budapesti képviselő a külügyi bizottság ha-

tározati javaslataival kapcsolatban hangsúlyozta: az európai biztonság kérdésében és a közel-keleti válság ügyében állást foglaló javaslat határozott, nem kell illuziókat és mindenkit arra buzdít, hogy a nemzetközi politikai helyzetet a maga valóságában, reálisan szemlélje.

- a kormányelnöki és a külügyminiszteri értékelésben csakugy, mint az európai biztonságáról megfogalmazott határozattervezetben tükröződik az európai helyzet rendkívüli bizonytalansága és ellentmondásossága. egyrészt kontinensünk - Péter János kifejezését használva - valóban viszonylag szélcsendes, és a körülmények lehetővé teszik a szélesebb távú kezdeményezéseket a földrész biztonságának megszilárdítására. másrészt európa továbbra is a nemzetközi politika legfontosabb területe, s itt közvetlenül szembenállnak egymással a két világrendszer fő erői. a stabilitás mindenképpen inkább látszólagos, semmint valóságos.

- a külügyi bizottság javaslattervezete a tennivalók körpontjába a háború után kialakult európai realitások elismerését helyezi. felsorol számos káros tendenciát is. emelgetik meg, hogy ezeken túlmenően még egy igen fontos törekvésre hívjam fel a figyelmet, amely a maga ellentmondásosságában veszélyes, ugyanakkor bizonyos lehetőségeket is rejt magában. nevezetesen az új típusú, függőségi viszony kialakulása egy részről az egyesült államok, más részről a fejlett nyugat-európai tőkés országok között.

a képviselő a továbbiakban részletesen kifejtette, hogy az óriás méretű amerikai tőkebehatolás növelte a nyugat-európai országok függőségét, ugyanakkor elindította az ellenakciók folyamatát. éppen a legerősebb nyugat-európai tőkés körökben erősödik az a felismerés, hogy gátat kell szabni a további amerikai behatolásnak és vissza kell szerezni a gazdasági-technikai függetlenséget vagy legalábbis annak egy részét. ezekben a befolyásos körökben nő a szocialista országokkal való együttműködési készség.

- az európai biztonság és a német kérdés problematikájában - folytatta a képviselő - amint erre a karlovy vary-i nyilatkozat is rámutatott, új rétegek aktivizálásával lehet számolni és ezért nagyon fontos, hogy a kormány szintű erőfeszítések mellett újabb kezdeményezések induljanak meg - parlamenti oldalról is.

/folyt. köv./

19.55/ju

-42-

bkk. 1. /az országgyűlés...41. folyt./e

- a közel-keleti válsággal foglalkozó határozati javaslat megjelöli a válság megszüntetéséhez szükséges tennivalókat. elvileg és gyakorlatilag teljesen tisztázott, hogy itt agresszió történt - mégpedig egy „alvállalkozónak”, kiadott agresszió -, és az, hogy melyik fél áll az imperializmus és a kolonializmus, s melyik az antiimperializmus, antikolonializmus oldalán. ezért én itt csak arról a magatartásról szólnék, amelyet izrael kormánykörei tanúsítanak az ensz-szel szemben. a világközvélemény június 5-e óta tanuja annak, hogy izrael kormánykörei semmibe veszik az ensz döntéseit, határozatait. nem vették figyelembe a biztonsági tanács június 6-7-9-i tüzszüneti felhívását és a jelenleg megszállás alatt álló területek nagyrészét éppen ezekben a napokban foglalták el. izrael azonnal visszautasította az ensz rendkívüli közgyűlésének azt a határozatát is, amely jeruzsálem arab-lakta részének bekebelezése ellen szólt. izrael állam tehát sorozatosan szembeszáll az ensz-szel, azzal az ensz-szel, amelynek határozata alapján jött létre maga izrael állam. izrael magatartásával óráról-órára növeli az újabb konfliktusok veszélyét, hiszen nem telik el nap, hogy a szuezi-csatorna övezetében ne történnék fegyveres összetűzések. az izraeli kormány óriási felelősséget vett magára, mert magatartásával a világ békéjét fenyegető helyzetet teremtett.

tisztelt országgyűlés!

mind nemzetközi, mind belpolitikai tekintetben hasznos és szükséges, hogy az ország legmagasabb törvényhozó testülete állást foglaljon az említett két kérdésben. a két határozati javaslatot elfogadom és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlom.

ezután kállai Gyula, az országgyűlés elnöke szavazásra tette fel az európai biztonság kérdéséről, valamint a közel-keleti kérdésről szóló határozat-tervezeteket, amelyeket az országgyűlés egyhangulag elfogadott.

kállai Gyula ezt követően köszönetet mondott a képviselőknek az ülészakalapos és sokrétű munkájában tanúsított aktivitásukért.

az országgyűlés ülészaka ezzel befejezte munkáját./mti/

-.-

20.00/ju

-43-

parlament

bkk 2. fock jenő záróbeszéde

tf/lk/s zs/bs

1967. július 14.

fock jenő előljáróban örömmel nyugtázta azt az egyetértést, amely a több mint félszáz felszólalásból kicsendült a kormánybeszámolóval kapcsolatban.

- örvendetes - mondta a miniszterelnök -, hogy teljes volt a képviselők egyetértése a kormány politikáján belül a gazdaságpolitikai kérdésekben, a távlati gazdaságfejlesztési elgondolásokban. a felszólalók értékes, a jövőben minden bizonynyal sokféleképpen kamatoztatható gondolatokkal, észrevételekkel, javaslatokkal egészítették ki a beszámolóban érintett témákat. kifejezésre jutottak a népben élő gazdag tapasztalatok, azok az ismeretek, amelyek az élet legkülönbözőbb területein felhalmozódtak, s amelyekre az előttünk álló időszakban nemcsak lehet, hanem kell is építeni. bírálatokban, kritikai megjegyzésekben sem volt hiány, és ez megint csak jó dolog. a kormány nevében köszönetet mondok valamennyi képviselőnek azért a bizalomért, amely felszólalásaikból kicsendült.

- a kormány a több éves gyakorlatnak megfelelően most is összegezni fogja a felszólalásokban konkrétan megfogalmazott feladatokat, az elhangzott észrevételeket; egy hónapon belül tárgyal ezekről a kérdésekről, és válaszát megküldi az országgyűlés elnökének, illetőleg a javaslattevő képviselőnek.

a vitában érintett kérdések közül fock jenő válasza először a bányászok helyzetét érintette. még ebben az esztendőben eleget teszünk, megtárgyaljuk a bányászokkal kapcsolatos határozatok végrehajtásának menetét. tájékoztam a bányászok ügyében, s közölhetem, hogy az idei esztendő első felében a nehézipari minisztérium mintegy 400.000 forintot biztosított azoknak a bányászoknak a bérkorrekciójára, akik a mátravidéki szénbányáknál a mélyművelésű munkahelyekről a külszíni fejtésekhez kerültek. érdekelt ebben az összegben 175 bányász - arra az időre első sorban - amíg elsajátít valamilyen más szakképzettséget, például kotrómesteri ismereteket, hogy majd ilyen minőségben megközelítse fizetése a korábbi összeget.

/ folyt.köv./
21.30/ju

-44-

ME

parlament

bkk 2. /fock jenő...1.folyt./e

válaszában ezután arról szólt fock jenő, hogy a balaton-part - mind a hazai üdültetés, mind az idegenforgalom szempontjából fontos - fejlesztésére a jövőben is jelentős összegeket biztosítanak. például a somogyi part fejlesztésére 1966. és 1970. között 1.1 milliárd forintos beruházást terveztek. a költségek 99.8 százalékát a költségvetésből fedezik, csupán mintegy 20 millió forintot kérnek a tanácsoktól.

kitért arra is a miniszterelnök, hogy a korábban már kidolgozott árvízvédelmi távlati tervhez hasonlóan a közeljövőben megszületik a hosszabb távlatra szóló belvízrendezési, belvízvédelmi terv is. máris több tízmillió forinttal felemelték a belvizek elleni védekezésre fordítandó összeget.

- nem egy képviselő szóváltette, hogy a mostaninál nagyobb mértékben kellene gépesíteni az őszi betakarítási munkákat. a kukorica és a fontosabb más kapások, a cukorrépa és a burgonya betakarítását, ha nem is olyan mértékben, mint a kalászosokét /90 százalék felett/, jócskán gépesíteni lehet és kell, az optimális mérték körülbelül 60-70 százalékosnak látszik. minden remény megvan arra, hogy az ilyenfokú gépesítettséget néhány év alatt elérjük.

- a felvásárlással kapcsolatban is számos észrevétel hangzott el a parlament ülészakán - mondotta a továbbiakban a miniszterelnök. megjegyezte, hogy a felvásárlást általában szidni szokták, jó szót nemigen kap, pedig ez a nagyon fontos tevékenység igen gyakran rendben bonyolódik, csak éppen olyankor senki sem veszi észre, hogy ez is létezik. ezzel persze nem azt akarom mondani - tette hozzá -, hogy amikor olyan problémák adódnak, mint amilyeneket itt is joggal felvetettek, akkor azokat ne vizsgáljuk meg és ne intézkedjünk. igenis, vizsgáljuk meg és a legsürgősebben intézkedjünk.

- de a felvásárlásnak nemcsak olyan oldala van - mutatott rá a miniszterelnök -, hogy a felvásárló szerv olcsón veszi meg és drágán adja. a múlt évben például kivételesen jó burgonyatermés volt, s a végén intézkednünk kellett, hogy a szövsz akkor is vásárolja fel, ha ráfizet, mégpedig azért, hogy a termelési kedv megmaradjon.
/folyt.köv./

21.40/ju

-45-

ME

parlament

bkk. 2. /focok jend...2.folyt./e

a parlamenti vitában többször felvetődött a lakáskérdés, s ezzel kapcsolatban az építőanyagok ára. elhangzott például az az aggály, hogy ha a beruházás kevesebb lesz, ez nem jelenti-e majd a lakásépítés csökkenését.

a miniszterelnök nyomatékosan aláhuzta, hogy ezt a kérdést a párt és a kormány a legfontosabb szociális problémaként kezeli. a harmadik ötéves tervben előirányzott lakásszámot minden körülmények között meg kell valósítani.

- e témakörön belül felvetődik az állami lakások kérdése, mégpedig két szempontból - folytatta a kormány elnöke. - a probléma egyik oldala, hogy a tanácsok megkapták a lakásszámot és hozzá millió forintban az összeget. s mivel az állami kivitelezésű lakásoknál, a házgyári építkezéseknél többletköltség merül fel az eredetileg számítottéhoz képest, joggal teszik fel a kérdést, hogy tulajdonképpen mi a mérvadó: a lakásszám-e, s annak alapján több pénzt fognak kapni; vagy a pénz határozza meg, hogy mennyi lakást tudnak építeni és akkor kevesebb lakás készül. a mi véleményünk az - hangsúlyozta focok jend -, hogy a megadott lakásszámok változatlanul érvényesek, és az ehhez szükséges anyagi eszközöket biztosítani kell a tanácsoknak ahhoz, hogy az előirányzott lakásszámot teljesíteni tudják.

részletes választ adott a miniszterelnök az építőanyagok árával kapcsolatos észrevételekre is. felvetődött például, hogy ha az építőanyagok megdrágulnának, ez a magánlakás-építés költségeit is megnövelné. a kormány elnökének véleménye szerint az építőanyagok árában esetleg lesz némi változás, de maga az árszínvonal nem fog emelkedni az új mechanizmusban, ezért a magánlakás-építkezés általában nem lesz drágább, mint eddig volt.

- sokan szóváltették a vidék iparosításának problémáját - folytatta focok jend. a felszólalásokból is kitűnt, hogy az elmúlt esztendőben ezen a téren előreléptünk, ha nem is olyan mértékben, ahogy az érintett megyék szeretnék volna. felmerült azonban az aggály, hogy az ilyenirányu fejlődés - az új mechanizmus életbelépésével - lelassul.
/folyt.köv./

21.43/ju

-46-

me

parlament

bkk. 2. /focok jend...3.folyt./e

1957-ben az iparban foglalkoztatottak számát tekintve a főváros részaránya 45, 1965-ben 41 százalék volt, s a harmadik ötéves terv előirányzata szerint 1970-re 39 százalék lesz. meggyőződésem, hogy az előirányzatot az új mechanizmus keretei között is be fogjuk tartani. a kérdés beruházási oldalát vizsgálva: azzal számolunk - s ezt valóra is váltjuk -, hogy a harmadik ötéves terv időszakában a beruházások 83-85 százaléka vidéken valósul meg, még hozzá több mint egyharmad részben az iparilag elmaradottabb országrészekben.

a másik helyes irányba ható tényező, hogy a bankhiteleknel előnyben részesítjük az iparilag elmaradott vidékek iparának fejlesztését. a hitelpolitikai elvek - amelyeket majd az országgyűlés elé terjesztünk jóváhagyásra - kimondják, hogy a bankok különféle módon /hosszabb lejáratu hitel nyújtásával, alacsonyabb kamatlábbal, stb./ részesítsék előnyben az ipartelepítést. ezen kívül az állam adókedvezményben fogja részesíteni azokat a beruházásokat, amelyek vidéken hoznak létre üzemeket. a tervhivatal az eddiginél jelentősebb összegeket kezel majd elkülönítetten az ipari üzemek budapestről történő kitelepítésének előmozdítására.

a minisztertanács elnöke ezután azokra a kérdésekre válaszolt, amelyek közvetlenül a gazdaságirányítás új rendszerével összefüggésben merültek fel. egyebek közt hangoztatta:

- az országgyűlés tanácskozását a mechanizmus iránti élénk érdeklődés, széleskörű, nagyfoku tájékozottság, s pozitív, bizakodó állásfoglalás jellemezte. a hozzászólásokból azonban kicsendült, hogy néhány kérdéssel kapcsolatban még mindig vannak kételyek. úgy érzem, érdemes ismét egyértelmű választ adni például arra a kérdésre, hogy az új mechanizmus körülményei között teljesíteni fogjuk-e életszínvonal-előirányzatunkat? nos, a harmadik ötéves terv időszakára 14-16 százalékos reáljövedelem-emelkedést tüztünk ki célul, s ebből a múlt évi, továbbá az idei várható eredmények alapján 10 százalékot megvalósítunk. ha a következő három esztendőben az ipari és a mezőgazdasági termelés - s ezzel együtt a nemzeti jövedelem - csupán a tervnek megfelelően növekszik, /nem pedig nagyobb ütemben, mint tavaly és várhatólag az idén/ a tervbe vett 14-16 százalékos emelést körülbelül 20 százalékra fogjuk megvalósítani.
/folyt.köv./

21.47/ju

-47-

me

parlament

bkk 2./focok jend..... 4. folyt./s

ehhez kapcsolódik az a kérdés is: vajon értékálló lesz-e a forint a gazdaságirányítás új rendszerében? a kormány meggyőződése, hogy értékálló, a fogyasztói árszínvonal pedig szilárd lesz. amikor stabil árszínvonalról beszélünk, ezt úgy értjük, hogy lehet egy-két százalékos növekedés, lehet teljes stagnálás, s lehet egy-két százalékos árszínvonal csökkenés is.

kitért focok jend a foglalkoztatással összefüggésben felmerült kérdésekre is. hangsúlyozta: az ötéves tervben azzal számoltunk, hogy a foglalkoztatottak száma - a mezőgazdaságon kívül - 260.000-rel emelkedik. ez az előirányzat a továbbiakban is érvényes tehát ha jelentős mértékű munkaerő - áramlással kell is számolnunk, munkanélküliséggel nem. a foglalkoztatottság nagyobb arányú lesz, mint a múlt évben, vagy ebben az évben volt.

a mechanizmussal kapcsolatban több felszólalásban hangot kapott az az igény, hogy az üzemek mielőbb pontos, részletes, mindenre kiterjedő tájékoztatást kapjanak. hozzáfűzték a felszólalók, hogy a kormány és a gazdasági bizottság dicséretes gyorsasággal hozta meg és tette közzé azokat a konkrét határozatokat, amelyeket a pártbizottság eredően meg kellett alkotnia. mégis jogos a sürgető igény, hogy a még hátralévő viszonylag rövid időben pontosabb eligazítást adjunk az üzemeknek. hozzá kell azonban tennem: a kívánalomnak - hogy az üzemek olyan pontos eligazítást kapjanak, amelynek alapján 1968-ban minden területen zökkenőmentesen meg tudják indítani a munkát a mechanizmusnak megfelelően - a kormány nem tud eleget tenni. látni kell, hogy 1968 átmeneti év lesz abból a szempontból, hogy a mechanizmus még kristálytisztán nem tud megmutatkozni, hiszen az év első felében az üzemek sok vonatkozásban még nem tudnak a mechanizmus ,, játékszabályai,, szerint dolgozni.

/ folyt.köv./
21.55/ju

-48-

kl

parlament

bkk 2./focok jend .. 5. folyt./s

mindez persze nem jelenti azt, hogy felesleges a sürgetés - folytatta. a kormány igyekszik meggyorsítani a még tisztázatlan kérdések rendezését, hogy pontosabban lássák az üzemek, mivel számolhatnak a beruházást, az elvonást, az amortizációt, stb.-t illetően.

részletesen kitért focok jend azokra a felszólalásokra is, amelyek arra vonatkoztak, hogy az új mechanizmus nem veszélyezteti-e a szociális vívmányokat. rámutatott, hogy meggyőződése szerint ettől nem kell tartani. ismeretes, hogy eddig a kormány nyújtott támogatást például az üzemi bölcsődék, napközök, óvodák, fenntartásához, a közétkeztetéshez, a továbbiakban ugyanezt a támogatást biztosítja, hogy, hogy átadja az üzemeknek, és azok maguk dönthetnek arról, hogy hogyan használják fel. a döntések meghozatalánál természetesen érvényesülnie kell a humánus gondolkodásnak és ha az üzemek szem előtt tartják saját távolabbi érdekeiket, arra az eredményre kell jutniuk, hogy erősíteniük kell a már meglévő szociális vívmányokat, nem pedig sorvasztaniuk.

a mechanizmussal kapcsolatban felmerült jogi kérdésekről szólva focok jend rámutatott, hogy a kormány természetesen arra törekszik, hogy ne rendeletekkel, hanem törvényekkel irányítsa a kormányzat tevékenységét. a jelenlegi időszakban, a mechanizmussal összefüggő jogi kérdésekben azonban sok mindent kell gyorsan eligazítani, összehangolni, s erre a célra a kormányrendeletek a legmegfelelőbbek. nagyon egyetért azzal - folytatta - hogy a későbbi időben, amikor a mechanizmussal összefüggő kérdések már tisztábban állnak előttünk, a leglényegesebbeket ha nem is részletes, de legalábbis keret-törvényben szabályozza az országgyűlés.

a külpolitikai kérdésekkel foglalkozó felszólalásokra válaszolva a kormány elnöke egyebek közt hangsúlyozta: egyetért a képviselői hozzászólásokban elhangzott állásfoglalásokkal. a hozzászólásokból az a biztatás csendült ki, hogy a kormány a jelenlegi bonyolult nemzetközi helyzetben is változatlan következetességgel tartson ki eddigi külpolitikája mellett.

/ folyt.köv./
22.06/ju

-49-

kl

parlament

bkk. 2. /focok jend...6.folyt./e

rátérve az országgyűlés munkájára, megemlítette, a kormány szeptember végén vagy október elején az országgyűlés elé terjeszti a munka törvénykönyv, a tsz-törvény és a földjogi törvény tervezetét, a tervek szerint november végén vagy december elején már a jövő évi költségvetést is az országgyűlés plénuma elé terjesztik. ez eltér a korábbi gyakorlattól, hiszen a költségvetés az előző években legfeljebb januárban vagy februárban készült el, az időpont előrehozatala azonban több szempontból is előnyös. a költségvetés korábbinál hamarabb történő megtárgyalása lehetőséget ad például arra, hogy az országgyűlés tagjai közvetlenül a gazdaságirányítás új rendszerének bevezetése előtt szót váltsanak a mechanizmussal összefüggő különböző kérdésekről.

összefoglalva a vitában elhangzottakat, focok jend a következőket mondta:

- az országgyűlés a nép parlamentje; azok a gondok, eredmények, feladatok kerültek itt szóba, amelyek dolgozó népünket foglalkoztatják. a felszólalásokból az a bizalom sugárzott, amely népünkben él pártunk, kormányunk politikája iránt. a bizalom kölcsönös, s olyan alapnak tekintjük, amelyre további munkánkat építhetjük. az új gazdasági mechanizmustól nem várhatjuk, hogy mechanikusan megoldja gondjainkat. azt tartjuk, hogy továbbra is keményen kell dolgoznunk, növelni kell a termelékenységét, mert csak így tudunk előre haladni. azt hiszem, mindannyian tudatában vagyunk annak, hogy az új mechanizmus minden bizonnyal sokkal jobb lesz, mint az eddigi volt, de csupán a lehetőségét teremti meg annak, hogy jobban, hatékonyabban érvényesüljön a munka - ahogyan a költő mondja: az élet anyja -, amely alapja társadalmunk gyorsabb fejlődésének. az országgyűlés tanácskozásából kitűnt az is, hogy egyöntetű a vélekedés: szorgalmas munkával megoldhatók a szocializmus építésében előttünk álló feladatok. /mti/

22.10/ju

-50-

WV

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-430, 336-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belföldi hírek

1967. július 15.

bb 1. echografos műszernek vall műszaki állapotáról az erzsébet hid

i hbj/se-lm-cz

1967. július 15.

a hidszabályzat rendkívül szigorú, pontosan előírja milyen anyagból készült, s milyen hosszú hidnál mikor kell alapos, mindenre kiterjedő vizsgálatot tartani. a szabályzat előírásainak megfelelően a következő hetekben az erzsébet hidon illetve a hid alatti mederszakaszon kerül sor különböző mérésekre.

feltérképezik a szakemberek, hogy a hid építése óta a pillérek közelében nem mutatkozott-e a mederben nem kívánt változás, nem rakodott-e le nagymennyiségben homok. ezekre a kérdésekre az ugynevezett echografos műszer segítségével kapnak választ. a motorcsónakra szerelt műszer folyamatosan bocsát ki hullámokat és ezeknek visszaverődési idejéből számítják ki, hogy a hid alatt hogyan formálódott a meder.

nem lesz látványos mérésorozat a főtartó-kábelkötegek vizsgálata sem. a mérnökök arra a kérdésre kívánnak választ kapni, hogy az egyes kábeleken levő erő nem változott-e meg a korábbi mérés óta. itt rezgésmérővel dolgoznak.

július végén, augusztus elején a könnyen hozzáférhető helyeken ugyancsak műszerekkel mérik, hogy elég erősen szorítják-e össze a kábelbilincseket az óriás csavarok. ez rendkívül fontos, mert a kábelbilincsek csak milliméternyi elcsuszása is kellemetlen következményekkel járhatna. ezek a mérések tájékoztatnak arról, hogy a főtartó kábel alsó bilincsei megfelelően tapadnak-e a kábelhez, s ha esetleges változásokat észlelnének, sor kerül az óriás csavarok meghúzására.

/folyt.köv./

- 1 -

WV

bb 1. echografos ...1. folyt./-lm

elemzik azt is, nincsenek-e elváltozások a dinamikus hatások által erősen igénybeveitt szegecseknél. az eddigi mérések azt mutatják, hogy a szegecsek jól állták a próbát.

a mérések a hid forgalmában semmiféle fennakadást nem okoznak. ennek megfelelően a vizsgálatok idejére közlekedési korlátozásokat sem kell elrendelni./mti/

--

bb 2. magyar városépítészti hivott meg vendégprofesszornak a drezdai műszaki egyetem

i sb/fné-lm -cz

1967. július 15.

európa egyik legnagyobb és legnevesebb felsőoktatási intézménye, a drezdai műszaki egyetem vendégprofesszornak hívta meg a városépítészti tanszék élére dr. brenner jános ybl-díjas építésmérnököt, a budapesti városépítészti tervező vállalat dolgozóját. a kiváló városépítészti szakmérnök a budapesti város-tervezésben folytatott 17 évi munkájával, új lakótelepek tervezésével, az elavult városrészek felújításával, elméleti munkásságával és tervpályázati eredményeivel már sok nemzetközi elismerést szerzett. a meghívás érdekessége, hogy a 40 éves brenner professzor lesz a drezdai egyetem legfiatalabb tanára. /mti/

--

bb 3. légcsvavar a muzeumban

i ol-lm -cz

1967. július 15.

szokatlan első világháborús emlékekkel gazdagodott a közelmultban a budapesti történelmi muzeum pesterzsébeti muzeuma. az új szerzemények kiállításán a falra erősítve látható egy több mint félmázsasúlyú, mintegy 2 és félméter hosszúságú légcsvavar, amely egy 1918-ban leltő caproni-típusú olasz repülőgép tartozéka volt. a ragasztott falemezekből készült, fémmel szegélyezett „emléktárgyat”, - több más történelmi érdekességű dokumentummal együtt - egy erzsébeten lakó nyugdíjas honvédelezredes, horváth páll szolgáltatta be.

/folyt.köv./

- 2 -

ldw

bb 3. /légcsvavar ...1. folyt./-lm

annak idején tiszthelyettesként, egységével olasz fronton szolgált, s elhatározta, hogy magával hozza emlékül az altaluk leltő gép légcsvavarát, amely nem kis utat járt be, míg a pesterzsébeti muzeumba került. gazdája mérnökember lévén, közel-kelet különböző országaiban vasutakat épített, gyakran változtatta otthonát. eredetileg erdélyben lakott, ausztriában is járt, s innen is magával hozta budapesti lakására ezt az „apróságot”, amelyről csak az utóbbi napokban vált meg./mti/

--

bb 4. július 20: a mrtv táncdalversenyének első elődöntője

i ol-lm -cz

1967. július 15.

július 20-án a madách színházban tartják a magyar rádió és televízió táncdalversenyének első elődöntőjét. a hallgatók és nézők által egyaránt nagy érdeklődéssel várt eseménysorozat 3 fordulóban - első fordulóját pedig 3 részletben - 3 elődöntő keretében - rendezik. az elődöntőkön 60 táncdalt ismer meg a nagyközönség. az idei táncdalversenyen több kezdő fiatal énekes lép fel a rádió és televízió nyilvánossága előtt, mint az elmúlt évben. a nézők és hallgatók többmillió táborában nemcsak új dalokkal, új szerzőkkel, de új tehetséges előadókkal is megismerkedik tehát az adások során. újdonság az is, hogy minden olyan zeneszám, amely 2000, vagy annál több közönség-szavazatot kap, hanglemezzre kerül. továbbá ezuttal ugynevezett „közönség-díjat”, is kitűznek, amelyet a döntőben elhangzott és az ott legtöbb közönség-szavazatot kapott szám nyer majd. ezt a díjat - a tervek szerint - szeptember 16-án, nemzetközi gála-est alkalmával adják át a művészeknek. a gálaestet a tv is közvetíti.

a bemutatkozó fiatal énekesek mellett szerepelnek a fesztiválon az elmúlt évben már megkedvelt előadóművészek, és minden koncerten fellép két beat-együttes is. a komponisták közül 26-an ezuttal mutatkoznak be először szerzeményeikkel. a döntőbe jutott szerzőket a televízió augusztus 15-i show-hivatal c. műsorában mutatja be.

tervezik, hogy az elődöntőket az adást követő vasárnapi műsorban megismétlik./mti/

--
- 3 -

ldw

bb 5. egy év alatt 200 játékfilm és tv-játék a képernyőn

1 ol-lm-cz

1967. július 15.

egy év alatt mintegy 200 játékfilmet és tv-játékot láthatnak a képernyőn a műfaj kedvelői. a magyar televízió jövőre tovább növeli a bemutatásra kerülő filmek számát, melyek egy része külföldről, vásárlási, illetve csere útján érkezik hazánkba. a szocialista országok közül csehszlovákia és az ndk készíti a legtöbb tv-filmet, a szovjetunióban pedig mostanában láttak hozzá erőteljesebben a tv-játékok gyártásához, s ennek hatása a jövő év második felében lesz érezhető a magyar televízió műsorában. az új ndk-produkciók közül még az idén bemutatják a „doctor schlütter”, című alkotást, amely egy mérnök útját kíséri végig a háború befejezésétől napjainkig az ndk-ban. a szocialista országok filmjein kívül jelentősen főként nszk, francia, olasz és angol- tv-filmeket, illetve tv-játékokat láthat a magyar nézők több millió tábor. ennek az „óriás-mozi”,-nak a nézőközönségét nem könnyű dotog közmegelegedésre szórakoztatni. vannak, akik az emlékekben őrzött egykori nagyszerű filmeket szeretnék ujjalátni, de ezek közül alig néhány százalék állja az idő próbáját. az igazán jó - és ma is jó! - régi filmeket nem adják át a nyugati cégek, mert ezek azok a produkciók, amelyek náluk is telt házakat vonzanak a mozikban. a mai új termés, amelyet ajánlanak, csak kis részében felel meg a mi közönségünk izlésnormáinak.

a beszerzéssel megbízott szakemberek felderítő munkájuk során a régi gyártmányu mozifilmekkel szemben az utóbbi időben egyre inkább az egyenesen a tv számára készített filmek iránt érdeklődnek. a külföldi tv-filmek nagyrésze klasszikus művek kamarajellegű feldolgozása. ezek közül már az idén, a 3. és a 4. évnegyedben bemutatják büchner: wozzeck, ibsen: kísértetek és lessing: minna von barnhelm című művének tv-változatát. a közelmúltban több filmet vásárolt a magyar televízió svéd-országtól, s ezek között van ingmar bergman egy könnyed hangvételű vígjátéka is - meglepetésre, mert a neves rendezőt erről az oldaláról hazánkban még nem nagyon ismerik. a magyar tv képviselői a napokban tárgyaltak egy japán szakemberrel is és még ebben az évben párizsba utaznak, ahol átvétel céljából több japán filmet tekintenek meg. megkísérlik „felderíteni”, a kisebb nyugati országok tv-film gyártását is, különös tekintettel a ma még elég ritkán látható vígjátékokra.

a jövőben is szerepelnek a műsorban a „mértéktartó”, krimik. a közelmúltban megvásároltak szakembereink egy simeon-sorozatot, amely az agatha christie-féle, főként logikára épülő konzervatívabb irányzatot képviseli, a műfajban az amerikai produkciókra gyakran jellemző szadizmus nélkül. ugyancsak jövőre, hétszer 1 órás adásban kerül sor az első, kifejezetten a képernyőre szánt tudományos-fantasztikus film-sorozat „az orion-űrhajó kalandjai”,-nak bemutatására is. /mti/

- 4 -

bb. 6. gazdag színes program a bolgár kulturális központban - megkezdik a népművészeti tárgyak árusítását

t fe/se/gy/cz

1967. július 15.

budapesten a népköztársaság útján van a bolgár népköztársaság kulturális központja. ljuben szecsanov igazgatóhelyettes tájékoztatta az mti munkatársát a 15 év óta működő intézmény megnövekedett feladatairól, terveiről.

- ezekben a napokban csúcspontot bonyolítunk le - mondta - a bolgár tenderpartra igyekvő magyar turisták keresnek fel bennünket. örömmel tapasztaljuk, hogy évről-évre nagyobb az érdeklődés hazánk iránt. ezt egyébként a kulturális központunkban rendezett előadássorozataink, filmvetítéseink, képzőművészeti kiállításaink látogatottsága is bizonyítja. az év második felére - amikor a haladó emberiség a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulóját ünnepli - mi is gazdag, színes programmal lépünk a magyar közönség elé. a szeptember 20-án kezdődő budapesti hetek alkalmából, nagyszabású bolgár képzőművészeti kiállítást mutatunk be. a fővárosban működő testvéri kulturális központokkal együtt nemzetközi plakátkiállítást tervezünk, amelyen a bolgár nép forradalmi harcait megörökítő grafikai alkotások szerepelnek.

- az év hátralevő hónapjaiban újabb neves bolgár előadóművészeket ismerhetnek meg a budapestiek. így többek között szeptember 9-én, hazánk nemzeti ünnepén szófiai operaművészeket hallhatnak műsoros estéink látogatói.

ősszel újra megindulnak a bolgár nyelvtanfolyamok, ezúttal is három kurzuson tanulhatnak kezdők és haladók.

- szeptember első napjaiban egy további újdonsággal lépünk meg magyar barátainkat: az újjáalakított kulturális helyiségeinkben megkezdjük a bolgár iparművészeti és népművészeti tárgyak, nanglemezek, albumok és idegennyelven megjelent bolgár könyvek árusítását.

- kulturális tevékenységünk kiterjed az ország csaknem minden részére, a hazafias népfront támogatásával az idén is megrendezzük vidéken a bolgár kulturális heteket, szoros kapcsolatot tartunk fenn számos üzemi és falusi művelődési otthonnal és kívánságaiknak mindig örömmel teszünk eleget: dokumentum és tájfilmeket vetítünk, s az otthonok közönsége bolgár művészek tolmácsolásában ismerkedhet meg dalainkkal, táncainkkal. /mti/

..

8.25/gy

1967

- 5 -

bb. 7. nógrád-megyei hetek a televízióban

i ot/gy/cz

1967. július 15.

augusztus első felére nógrád-megyébe látogatnak a televízió munkatársai. a tervbevevett nógrád-megyei hetek bevezetésül a képernyőn - a legutóbbi győr megyei műsorhét indításához hasonlóan a „mai vendégünk„ sorozat keretében a megye egyik vezetője „hívja meg„ a televízió nézőit. tervezik, hogy „élő múzeum„ címmel filmet készítenek az elmúlt 22 év alatt végbement fejlődésről, s ezen bemutatják azoknak a munkásoknak, bányászoknak, értelmiségieknek a küzdelmeit, akik a megye 100 évvel ezelőtti kezdődő munkásmozgalmától napjainkig küzdöttek és nem egyszer életüket áldozták a máért. a „megyei interpellációs nap„ -on a lakosok különböző problémáit tárják a nézők elé, amelyekre a megye vezetői válaszolnak. az ipari műsorban többek között az idén 100 esztendőszalgotarjáni acélárugyár és az ugynacsak ez évben jubiláló 75 éves üveggyár lesznek a „főszereplők„, de megemlékeznek a központi öntőde rekonstrukciójáról, valamint az ehhez kapcsolódó kisterenyei távlati fejlesztési terv megvalósításáról is.

a mezőgazdasági rovat munkatársai néhány termelőszövetkezet és állami gazdaság bemutatását tervezik, különösen érdekesnek ígérkezik drégelypalánk meglátogatása, mivel a 2. világháborút megelőző időszakban itt készített móríciz zsigmond egy szociográfiai felmérést. ezt és az újabb tapasztalatokat egybevetve érdekes következtetések adódnak az újjáalakuló paraszti életéről./mti/

.-.

bb. 8. nyüvik a Lent a bakonyban

a vid szf/fné/gy/cz

1967. július 15.

a bakony párás éghajlatu hegyoldatok az elmúlt években nonosították meg a lent, s a fontos ipari növény hamarosan a vidék jellegzetes kulturája lett. a burgonya mellett a legnagyobb területet foglalja el a középdunántuli hegyvidéken: összesen 5 000 holdon termesztik.

/folyt. köv./

8.35/gy

- 6 -

bb. 8. /nyüvik a Lent... 1. folyt./ gy

a termelőszövetkezetekben ezekben a napokban kezdték meg a Lent nyüvését. az egész bakony vidékén jó közepes termést értek el, a holdankénti átlag 25 mázsa.

a többéves kiváló tapasztalat után a szakemberek újabb bakonyi tsz-eknek ajánlják az értékes ipari növény termesztését. a tervek szerint 1970-re a hazai lentermesztés központja lesz a hüvös hegyvidék. a tervek szerint 8 000 holdra növelik a termőterületet./mti/

.-.

bb. 10. óriásdömperek a tarcali kőbányában

a vid szf/fné/gy/cz

1967. július 15.

az északmagyarországi kőbánya vállalat tarcali kőbányájában új, az eddiginél jóval gazdaságosabb termelési rendet alakítottak ki. a korszerűsítés során gépesítették az egyes munkafolyamatokat. a fél évszázad óta művelt bánya csaknem százméteres fejtő-szintjét három részre osztották, s lépcsőzetes fejtéssel teszik biztonságossá a munkát. az óriáskamrás robbantást, amely olyan nagyarányu kőzetrezgést okozott, hogy a környéken telepített szőlők is megsínylettek, megszüntették. helyette új típusu, sűrített levegővel működő furógépeket használnak az előkészítésnél. a 40 méteres furólyukakba helyezett robbantóanyagot elektromos gyújtással „lövik el„. ez a rendszer három műszakos, éjjel-nappal folyamatos termelést tesz lehetővé.

a lerobbantott kőzetet négy, egyenként 27 tonnás szovjet óriás dömperekkel szállítják a bányatérsgben levő előtörőbe. a szállító-kolosszusba szekrény nagyságu szikladarabokat is fel tudnak rakni az elektromos kotrók. a már feldarabolt bazaltkő a bányát az osztályozóval összekötő csaknem 2 kilométeres szalaghidon át az előtörőbe, onnan pedig a rostákra kerül, ahol nyolc különböző szemnagyságu zuzalékra osztályozzák szét./mti/

.-.

8.40/11

-7-

8.40/11

bb. 9. használt gépkocsik és motorkerékpárok piaca győrtött

vid/szf/fné/il/cz

1967. július 15.

győrtött egyre nagyobb méreteket ölt a használt személygépkocsik, motorkerékpárok vétele és eladása. az adás-vételek megkönnyítésére a győri városi tanács végrehajtó bizottsága módosította a piacon árusítható árukról szóló tanácsi rendeletét, és így a jövőben a gépkocsiknak és a motorkerékpároknak is lesz piaca győrtött. a használt gépjárművek árusítására a bemteret jelölték ki, ahol minden hónap első vasárnapján reggel 8 órától déli 12 óráig kínálhatják használt gépjárműveket az eladók./mti/

..

bb. 11. áldozati sírleletek kétegyházán az indoeurópai népvándorlás idejéből

a/vid/szf/fné/il/cz

1967. július 15.

a magyar tudományos akadémia megbízásából kétegyháza hátarában dr. gazdapusztai gyula egyetemi docenc vezetésével nagyszabású halomsír ásatás van folyamatban.

az elmúlt hetekben a régészek számára rendkívül érdekes leletek kerültek elő, a legnagyobb halom kellős közepén - a török halomban - ókori fejedelmi sirt találtak. a 70 méter átmérőjű sírhalomban csaknem 8 méter mélyen, kunyhó formájú temetkezési helyen hantolták el a sír ismeretlen lakóját. a régészek véleménye szerint a kunyhó sír az időszámításunk előtti második és harmadik ezred év fordulójából való. a sirt vastag fagerendákkal fedték, szemfedőül állatbőrt használtak. a ritka lelet teljes feltárása hosszadalmas, mivel a legteljesebb mértékben meg szeretnék menteni a több ezer éves temetkezés maradványait.

annyit máris megállapítottak, hogy a lelet az indoeurópai népvándorlás idejéből származik. az eddig feltárt sírok, amelyeket a nagyhalom kétoldalán lévő kisebb halmokban, illetve a fejedelmi sír környékén találtak áldozati sírok lehetnek. gyermekek, fiatalabb és idősebb nők csontvázára is ráleltek itt. a feltételezések szerint az áldozati sírokban a fejedelem, vagy törzsfő közvetlen környezetéből származó személyek pihennek./mti/

..

8.45/11

-8-

bb. 12. kerámia - épületek külső díszítésére

vid fné/gy/cz

1967. július 15.

a zala megyei kerámia és betonáruiipari vállalat tófeji kerámiagyárában többmillió forintos rekonstrukciót fejeztek be. az üzembővítés és korszerűsítés lehetővé teszi, hogy a dísz- és használati tárgyak, mint például a kávékészletek készítésén kívül az eddiginek hatszorosára növeljék a színes falburkoló kerámiacsempe gyártását. a nagyobbbrészt autómatisztált üzem egy év alatt százezer négyzetméter színes falburkoló anyag előállítására alkalmas.

a tófeji üzembn eddig öt színben, fényes felülettel készítették a csempét. a rekonstrukció már arra is lehetőséget ad, hogy épületek külsejének díszítő burkolására is alkalmas, nem fényes, matt felületű csempét is gyártanak./mti/

..

bb. 13. gázzal melegítik a kazincbarcikai strandfürdő vizét

a vid szf/fné/gy/cz

1967. július 15.

a több mint harmincezer lakosu kazincbarcika lakói társadalmi munkával és a községfejlesztési alap felhasználásával létesítették a tardona patak völgyében épülő új városrészben strandfürdőjüket. a nagyméretű medencéből és a csaknem tízholdnyi parkból álló szép strandfürdőt eddig csak kevesen látogatták, mert a regionális vízműből kapott víz még kánikulában sem melegedett 14-16 fok fölé.

a hidegvizű strandfürdőt most nem mindennapi módon tették fürdőzésre mindenkinek alkalmassá. a medence elé földgáz fűtéses előmelegítő kamrát építettek. a kamrán keresztül folyó víz a gázlángon 24-26 fokos hőmérsékletre melegszik és így kerül a medencékbe.

amióta a strandfürdőt „fűtik”, a forgalma megháromszorozódott. nagy számban keresik fel a szomszédos bányatelepekről, herbolyáról, berentéről is. ezen a vidéken ugyanis nincs a közelben másik szabadvizű strand./mti/

..

9.15/11

-9-

9.15/11
9.15/11

bb. 14. az országgyűlés határozata a közel-keleti kérdésről

e/gy/bs

- 1967. július 15. -

a magyar országgyűlés megtárgyalta a közel-keleti helyzetet és - tekintettel arra a veszélyre, amely az arab államok ellen végrehajtott izraeli katonai agresszió nyomán nemcsak a térség, hanem a világ békéjét és biztonságát is veszélyezteti - állásfoglalását az alábbi nyilatkozatban ismerte ti:

a magyar országgyűlés a fegyveres konfliktus miatt kialakult súlyos közel-keleti helyzetért, az arab államok szuverenitása és területi integritása ellen előre kitervelt katonai agresszióért egyértelműen izrael állam szélsőséges, kalandor politikáját követő kormányköreit, valamint az egyesült államok imperialista vezető csoportját tekinti felelősnek és mélységesen elítéli a békebontókat a nemzetközi jog elemi szabályainak durva megsértéséért.

a magyar országgyűlés megállapítja, hogy a közel-keleti béke helyreállításának útja: az agresszió következményeinek maradéktalan megszüntetése. ez az arab népeknek, izrael népének és a térség biztonságának egyaránt érdeke. minden más kísérlet, amely előnyökhöz kívánja juttatni az agresszort, a béke további veszélyeztetéséhez vezet. a magyar országgyűlés ezért követeli, hogy izrael haladéktalanul vonja vissza csapatait a június 4-i fegyverszüneti vonalak mögé.

a magyar országgyűlés egyúttal testvéri szolidaritásáról biztosítja az agresszió áldozatául esett arab országokat és népeket. kész velük közösen tevékenykedni az agresszió következményeinek felszámolásáért, segítséget nyújt a népek felemelkedését szolgáló békés társadalomépítő munka folytatásához, amelyet az izraeli agresszió az amerikai, angol és nyugatnémet imperializmus jóváhagyásával és együttműködésével kísérelt meg eltéríteni helyes útjáról.

/folyt. köv./

9.45/gy

9.49 Lel

10.30 1/2

- 10 -

bb. 14. / az országgyűlés.... 1. folyt./ e

a magyar országgyűlés a fentiek figyelembevételével helyesli, hogy az ENSZ rendkívüli és sürgős közgyűlése összehívást. annak a reményének ad kifejezést, hogy a békebontó erőket mesterkedései ellenére is létrejön olyan határozat ezen a rendkívüli ülésen, amely elítéli az agressziót, megengedhetetlennek tartja, hogy bármely ország az általa jogtalanul megszállt területeket annektálja vagy ütőkártyaként használja a vitás kérdések rendezésénél. a területhódítás gyakorlásának egyértelmű elítélését annál is inkább szükségesnek tartja, mivel ennek elmulasztása a jövőben biztatást jelenthet bármely agresszor számára. a szocialista országok testvérpártjai és kormányai vezetőinek a napokban budapesten megtartott tanácskozása szellemében az országgyűlés ugyancsak helyesli az agresszió elleni harc és a közel-keleti béke helyreállítása érdekében szolgáló törekvések és eszközök még hatékonyabb alkalmazását.

ezzel egyidejűleg a magyar országgyűlés kifejezi azt a meggyőződését, hogy az arab népek az őket ért imperialista agresszió ellenére tovább haladnak előre a nemzeti függetlenség és a társadalmi haladás maguk választotta útján és e küzdelmükben számíthatnak a világ szabadságszerető népeinek, köztük a magyar nép cselekvő szolidaritására.

/mti/

9.50/gy

9.56 Lel

10.30 1/2

- 11 -

bb. 15. az országgyűlés határozata az európai biztonság kérdéséről

e/gy/bs

- 1967. július 15. -

a magyar népköztársaság országgyűlése megállapítja, hogy a nemzetközi helyzet a vietnami háború fokozása, a közel-keleti háború kirobbantása és más imperialista provokációk miatt feszültebbé vált, mindez fenyegeti a világ békéjét és ezen belül veszélyezteti kontinensünk békéjét és biztonságát is. szükség van tehát a békeszerető erők fokozottabb együttműködésére és erőfeszítéseire.

európában az utóbbi időben növekedtek a békés fejlődés, az országok közötti politikai, gazdasági, kereskedelmi, kulturális és tudományos együttműködés lehetőségei. az európai biztonság megszilárdítása és a békés egymás mellett élés biztosítása örömdetes módon egyre több európai parlament, politikai párt és államférfi részéről növekvő megértéssel találkozunk.

ezzel egyidőben azonban olyan nyugtalanító jelenségeknek is tanúi vagyunk, amelyek újabb erőfeszítéseket tesznek szükségessé európa békéjének biztosítására.

ezeknek az erőfeszítéseknek és kezdeményezéseknek a sorában kiemelkedő jelentőségű a varsói szerződés politikai tanácskozó testületének a múlt év júliusában kibocsátott felhívása, valamint az európai kommunista- és munkáspártok ezévi karlovy-vary-i közös nyilatkozata.

az európai helyzet kedvező alakulását olyan tendenciák akadályozzák, amelyek - ha érvényesülhetnek - veszélyeztetik európa békés fejlődésének folyamatát. amíg a német szövetségi köztársaság és számos más kormány a két német állam tényt nem veszi tudomásul, amíg külpolitikai tevékenységükben és a nemzetközi fórumokon tagadják ezt a realitást, amíg a két német állam mai határainak érvényét a német szövetségi köztársaság kormánya és egyes szövetségesei nem ismerik el, mindig fennáll az európai államközi viszonyok romlásának veszélye. ez az európai feszültség állandó forrása, ami hosszabb ideje szerves része a nato tevékenységének is.

a stabilitásra törekvés, a békés fejlődés kedvező tendenciái leginkább akkor kerülnek veszélybe, amikor egyrésztől megfelelnek az elmúlt emberöltő keserű tapasztalatairól, másrésztől nem ismerik el, vagy nem ismerik fel a második világháború után kialakult realitásokat.

/folyt. köv./

9.55/g

1004 201K

10.201K

- 12 -

bb. 15. / az országgyűlés.... 1. folyt./ e

a magyar országgyűlés az alábbiakban látja az európai biztonság megszilárdításának feladatait:

- alapvetően fontos, hogy valamennyi európai parlament és kormány ismerje el a második világháború után kialakult realitásokat, a fennálló határok sérthetlenségét és nemzetközi kapcsolataiban mondjon le az erőszak alkalmazásáról.

- nagymértékben elősegítené és könnyítené az Európában fennálló helyzet enyhítését az összeurópai együttműködési és biztonsági szerződés megkötése. egy ilyen szerződés jelentősen hozzájárulna az Európában egymással szembenálló két szövetségi rendszer viszonyának a javításához és feltétlenül csökkentené a fegyveres konfliktusok kitörésének veszélyét. az összeurópai biztonsági szerződés megvalósítását előmozdítaná, ha európa különböző térségeiben az egyetemes biztonságot szolgáló regionális megállapodások jönnének létre.

- elengedhetetlen követelmény európa népeinek érdeke és biztonsága szempontjából a két németország tényének tudomásulvétele, a jelenlegi határok elismerése és a lemondás a határok megváltoztatásának követeléséről.

- nagyjelentőségű az Európában egymással közvetlenül szembenálló két katonai szövetség viszonyának alakulása is. a két szövetség viszonyát úgy kell rendezni, hogy - addig is, amíg kölcsönös és egyidejű feloszlásuk lehetővé válik - a közvetlen konfliktus kitörésének veszélye és lehetősége a minimálisra csökkenjen.

a magyar országgyűlés, népétől nyert megbízatása alapján legfőbb feladatának tekinti népe békés életének biztosítását, valamint minden nép békés fejlődésének előmozdítását.

a magyar országgyűlés - teljes összhangban az európai parlamentek értekezletét előkészítő belgrádi tanácskozással - támogatja és helyesli azt a javaslatot, hogy az európai biztonság és együttműködés érdekében hívják össze valamennyi európai állam közös értekezletét.

a magyar országgyűlés felhívással fordul európa parlamentjeihez: népek érdekében fokozzák az európai béke és biztonság megszilárdításáért folytatható akciókat és működjenek együtt európa biztonságának, országaik békés fejlődésének, politikai, gazdasági, kereskedelmi, kulturális és tudományos kapcsolatai fejlesztésének és elmélyítésének érdekében.

/mt1/
10.00/gy

1009 201K

10.201K

- 13 -

bb. 16. a fekete-tengerre utazik az ibusz gyermekrajz-pályázatának nyertese

i/tz/lk/il/cz

1967. július 15.

több mint kétezer „műalkotás” érkezett az ibusz 65 éves fennállása alkalmából meghirdetett gyermekrajz-pályázatra. a zsüri most hozta meg a döntést.

az első díjat, egy fekete-tengeri üdülést főrészt nőra, a dianna utcai általános iskola 8. osztályos tanulója nyerte, míg a második helyezettek - varga hajdu eszter budapesti, németh zsuzsa soproni és hanzéli piroska herendi tanulók - jutalma csillebérci táborozás lesz. értékes díjat - főleg festő- és rajzkészleteket - kapott ezenkívül 41 tanuló és nyolc iskola.

a pályázaton részt vett rajzok javát szeptemberben kiállításra mutatja be az ibusz./mti/

..-

bb. 17. budapesten tanácskozott az intermetall vaskohászati együttműködési szervezet tanácsulése

t/sb/lk/il/cz

1967. július 15.

az intermetall vaskohászati együttműködési szervezetben résztvevő hat szocialista ország delegációi / bulgária, csehszlovákia, lengyelország, magyarország, német demokratikus köztársaság és szovjetunió / háromnapos tanácsulést tartottak budapesten. franciszek kaim, lengyel nehézipari miniszterhelyettesnek, a lengyel küldöttség vezetőjének elnökletével a tanácsulés résztvevői megtárgyalták a nemzetközi együttműködés, a hengerelt áruk gyártási szakosítása és a kohászati termékcseré továbbfejlesztésének problémáit, lehetőségeit. a tanácsulés jegyzőkönyvét szombaton délelőtt irták alá a delegációk vezetői.

a vita és a jegyzőkönyv alapján az intermetall budapesti irodája részletes javaslatokat állít össze az együttműködés bővítésére, s az anyagot az évvégi tanácsulés elé terjeszti./mti/

..-

11.15/il
llubel
11.25/K

-14-

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb. 14. sz. / az országgyűlés határozata a közkeleti kérdésről / 6. hírnök első bekezdésének utolsó két sora helyesen!

... nemcsak a térség, hanem a világ békéjét és biztonságát is fenyegeti - állásfoglalását az alábbi...

a harmadik bekezdés negyedik sora helyesen a következő:

... népének és a térség biztonságának... stb.

a bb. 15. sz. hír / az országgyűlés határozata az európai biztonság kérdéséről / ötödik bekezdésének utolsó mondata helyesen a következő:

ez az európai feszültség állandó forrása, amely egyben szerves része a nato tevékenységének is.

a stabilitásra... stb.

/mti/

J. H. H. H.

..-

11.50/gy

11.50/gy

12.05/K

- 15 -

bb. 18. időjárásjelentés

il/cztt

1967. július 15.

a meteorológiai intézet jelenti szombaton délben 12 órakor:

nyugaton a hőség mérséklődik.

a fülledt, meleg időjárás kontinensünk délkeleti részeire korlátozódik, európa többi területein felhős, helyenkint esős, zivataros az idő, a hűvösebb óceáni levegő ma reggelre elérte a kárpát-medence nyugati határát.

hazánkban pénteken napos, fülledt, meleg idő volt, jelentéktelen mennyiségű záport csak miskolcraól jelentettek, napközben a hőmérséklet 29-33 fokig emelkedett, ma hajnalra 14-20 fokig hűlt le a levegő, délelőtt országsszerte fülledt, meleg volt az idő, a hőmérséklet már 10 órakor elérte a 27-30 fokot.

n budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 25,9 fok volt, a sokévi átlagnál 3,8 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 30 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, alig változik.

a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 25 fok volt.

várható időjárás vasárnap estig: nyugat felől megnövekedő felhőzet, elsősorban a dunántúlon záporok, zivatarok, mérsékelt, a zivatarok idején megerősödő és északnyugatra forduló szél, a hőség nyugaton mérséklődik, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 15-20 °, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap keleten 29-34, nyugaton 24-28 fok között.

a duna vízállása budapestnél 415 cm./mti/

13.00/il *ad*
13-4571K

-16-

bb. 19. hétfőn háromhetes kedvezményes napszemüveg vásár kezdődik - tizenhat féle típus 30-40 százalékkal olcsóbban

t kt/gy/cz

- 1967. július 15. -

az ofotért az idén is megrendezi az immár hagyományos nyári napszemüveg vásárt, amelynek során csaknem 80 000 napszemüveget kínálnak olcsóbban az üzletek, a vásár július 17-én, hétfőn kezdődik és augusztus 5-ig, három hétig tart. a vásáron 16 különféle napszemüveget árúsítanak fajtájától függően 30-40 százalékos árengedménnyel, ezúttal divatjamult napszemüveg ugyyszólván nem lesz a vásáron, hiszen a három hét eltelté után mind a 16 típus ismét eredeti áron hozzák forgatomba.

a legdivatosabbnak tartott 150 forintos krisztina elnevezésű panoráma szemüveget például 90 forintért árúsítják, a 120 forintos rió és myr, valamint a 107 forintos bardot és vladý egységesen 75 forintért, míg az ehhez hasonló áru myra, azur, pallas, nizza és ravenna 70 forintért vásárolható a következő három hétben.

a háromhetes kedvezményes vásárba egyébként nemcsak az ország összes ofotért üzlete vesz részt, hanem bekapcsolódnak az akcióba az állami áruházak, a földművesszövetkezeti és a tanácsai kulturális boltok is./mti/

---

bb. 21. halálos üzemi baleset

t hi/lk/sr/gy/cz

- 1967. július 15. -

halálos baleset történt a fővárosi kézműipari vállalat budapest, 11. budaörsi út 89. sz. alatti forgácsoló műhelyében. egy 1700 kilogramm súlyú exenterés, amelyet a helyére akartak állítani, eldőlt és hercz lajos 52 éves tmk-csoportvezető, budapesti lakosra zuhant. a szerencsétlenül járt ember, akit a tűzoltók emeltek ki a gép alól, a mentőautóban meghalt. a felelősség megállapítására vizsgálat indult./mti/

13.10/s *ad*
13-4571K

- 17 -

bb. 20. tíz és félmilliárd forintos import, 2.6 milliárdos belkereskedelmi árucseré - sajtótájékoztató a belkereskedelem nemzetközi forgalmáról, kapcsolatairól

t/kf/kf/il/cz

1967. július 15.

Szombaton a belkereskedelmi minisztériumban dr. Juhász Zoltán főosztályvezető sajtótájékoztatón ismertette a belkereskedelem import forgalmát, s közvetlen nemzetközi kapcsolatainak fejlődését, a lakosság jobb ellátását szolgáló, s az áruválasztékot gazdagító árucseréforgalom eredményeit. Elmondotta, hogy a fogyasztási cikk import forgalmunk évről évre növekszik, s az idén a tavalyi 7.4 milliárddal szemben 10.5 milliárd forintot tesz ki. az import cikkek egyébként több mint 10 százalékát adják a kiskereskedelmi forgalomnak.

Jóllehet a fő árubeszerzési forrás devizakeretből adódik, fontos „csatorna”, a belkereskedelmi árualapok cseréje is, amely a múlt évhez képest csaknem 50 százalékkal növekszik. Belkereskedelmünk 2.6 milliárd forint értékű árut szállít a szovjet, Lengyel, az ndk, a csehszlovák, a román, a bolgár, a jugoszláv kereskedelemnek, s ugyanilyen értékben kap különféle cikkeket tőlük. a belkereskedelmi választékcseré forgalom mintegy 60 százaléka a szovjet kereskedelemmel bonyolódik, s például az ideiglenes 22 millió rubeles forgalom nagymértékben hozzájárul a lakosság jobb ellátásához.

az import és a választékcseré segíti áruellátásunkat. Ily módon szerzünk be csupán a szovjetunióból egyebek között 27 500 tonna sertés 2 000 tonna marhahúst, 13 000 tonna étolajat, 102 000 hektoliter bort, 60 000 tranzisztoros rádiót, 810 tonna zománcedényt, 15 000 hűtőgépet, 100 köbméter gömbfát, építőfát.

az importot főleg azonban a belkereskedelmi választékcserét használta fel a kereskedelem az építőanyag ellátás javítására. a baráti országokból például 87 millió téglát, 6 millió cserepet, 160 000 ajtó-ablakkeretet, 120 000 négyzetméter parkettát, 120 000 köbméter fenyő fűrészfát szerzünk be.

a belkereskedelem arra törekszik, hogy közvetlen kapcsolatainak javítása révén mindjobban gazdagítsa, újdonságokkal bővítse az áruválasztékot. ennek alapján az idén például a szovjet kereskedelemtől butort, hőálló háztartási üveg-árukat, a csehszlovák és lengyel kereskedelemtől tranzisztoros rádiókat vásárolnak. még az idén, először a jugoszláv, majd a román kereskedelemmel, megindul a kishatármenti árucseré forgalom, amelynek alapján például a szegedi, a pécsi, a nagykanizsai nagykereskedelmi vállalatok maguk döntenek, hogy milyen cikkeket kérnek, illetve ajánlanak fel árucserére, s a behozott cikkeket területükön hozzák forgalomba.

/folyt.köv./

13.20/s

13.20/s

- 13 -

bb. 20. / tíz és félmilliárd... 1. folyt. / il

a kereskedelem három vállalata kapott önálló import, illetve exportjogot. az ofotért ezentul maga gondoskodik a különféle optikai és fotócikkek importjáról, míg a Pannónia és a Hungária vállalat exportál különféle ételeket.

belkereskedelmünk jelenleg 7 baráti országgal tart közvetlen kapcsolatot, az árucserén kívül együttműködnek tervezési, beruházási szervezési stb. kérdésekben. a kgst-n belül az ndk és a lengyel kereskedelemmel közös munkacsoportban tevékenykedik kereskedelmünk. szeptemberben megalakul a román-magyar belkereskedelmi munkacsoport is./mti/

bb. 25. harminchét évig tanította az első osztályosokat a betűvetésre

vid/fm/sk/il/cz

1967. július 15.

a csongrád megyei ferencszállás község iskolájától szombaton vett búcsút Tóth Jánosné tanítónő. a falubeliek nagy szeretettel köszöntek el a nyugdíjba vonuló emmi nénitől, aki 37 évig egy munkahelyen, ebben az iskolában tanított. a csaknem négy évtized alatt egyetlen napot sem „hiányzott”, az iskolából. a pedagógusoknak szinte legszebb feladatát látta el: az első osztályosokat oktatta minden tanévben a betűvetésre. a z elmúlt években részt vállalt a felnőttek oktatásából is, - a dolgozók esti tagozatán tanított.

Tóth Jánosné egyébként a nőtanács helyi elnöke, s több mint egy évtizede tanácsügyi tisztséget is betölt a községben./mti/

13.28/s

13.28/s

- 19 -

bb. 22. közlekedési balesetek

k/hi/tm/sr/il/cz

1967. július 15.

Kőbányán, a Bihar utca 4 szám előtt mauker ádám 74 éves nyugdíjas, budapesti lakos féktávolságon belül a 13-as villamos elé lépett, amely elütötte. aзи idő s embert súlyos sérüléssel szállították kórházba.

13. kerület csanády utca és a váci ut kereszteződésében gáspár ferencné 57 éves nyugdíjas, budapesti lakos tilos jelzélnél ment át az uttesten és egy motorkerékpár elütötte. az asszonyt súlyos sérüléssel szállították kórházba.

Csepelen a kalamár józsef utca és a cincér utca torkolatánál peszteric lászló 13 éves tanuló kerékpárjával nem adta meg az elsőbbséget és összeütközött az ugyancsak kerékpáron haladó szentgyörgyi györgy 73 éves nyugdíjossal, aki súlyosan megsérült. a mentők kórházba szállították.

6. kerület bajcsy zsilinszky ut és a stollár béla utca kereszteződésénél balassa ödön 58 éves asztalos, budapesti lakos, aki egy tehergépkocsin állva utazott, kiesett és súlyosan megsérült. kórházba szállították.

11. kerület fehérvári ut és a galambóc utca kereszteződésénél bátonyi pál, 26 éves gépkezelő, budapesti lakos motorkerékpárjával szabálytalanul előzött és összeütközött egy teherautóval. súlyos sérülésekkel kórházba szállították./mti/

--

bb. 26. jugoszláviai vendégszereplésre utazott a bm somogy megyei ének-, zene- és táncgyűjtése

vid/fm/sk/il/cz

1967. július 15.

a bm somogy megyei rendőrfőkapitánysága 40 tagu ének-, zene- és táncgyűjtése szombaton jugoszláviai vendégszereplésre utazott. a verőcei- viroviticei - kulturális szövetség meghívására verőcén és a jugoszláv tengerpart üdülőiben, szabadtéri színpadain mutatják be műsorukat./mti/

--1

13.35/gy *se*

- 20 -

bb. 23. tömegverekedés a vonaton

i hi/lk/sr/gy/cz

- 1967. július 15. -

pénteken este a nyugati pályaudvarról mátészalka felé kiinduló személyvonaton tömegverekedés tört ki. a vonaton szolgálatot teljesítő két rendőr csendre intette a garázda utasokat, akik erre rájuk támadtak. horváth sándor 38 éves, büntetett előéletű segédmunkás, encsencsi lakos késsel támadta meg az egyik rendőrt. mivel a többszöri figyelmeztetés sem használt, a rendőröknek gumibottal és riasztólövéllel kellett a tulnyomóan részeg verekedőket megfékezni. ekközben az egyik rendőr és a kést használó horváth sándor súlyosan megsérült. a mentők mindkettőjüket kórházba szállították.

az esettel kapcsolatban a rendőrség - hivatalos személy elleni erőszak büntette miatt - varga elemér 26 éves segédmunkás, nyírbohátai és mocsár albert 27 éves segédmunkás, encsencsi lakost őrizetbe vette, s átadta a fővárosi főügyészségnek. a verekedésben részt vett több személy ellen garázdaság miatt eljárás indult./mti/

--

bb. 27. nagyszerűen helytállt a fiatalok első csoportja a hansasági kisz-táborban

vid fm/sk/gy/cz

- 1967. július 15 -

a hét végére elnéptelenedett a kisudvar határában levő hansasági sziklai sándor kisz-építő tábor. két héten át 315 győrsopron és veszprém megyei kisz-fiatal - az idei táborozók első csoportja - birkózott a hansaság lápos, ingoványos talajával, dacolva a szélsőséges időjárással is. a fiatalok azonban vállalták a nehézségeket és a tervezettnél is nagyobb munkasikeret értek el. két hét alatt 7 600 köbméter földet mozgattak meg; egy fő napi teljesítménye átlagban 2,34 köbméter volt, amelynek értéke 72 forint, 20 forinttal több a tervezettnél. a hét végén a tábort és környékét kitakarították és vasárnap már újra kicsinosodva várja azt a 300 fiataalt, akik zala és fejér megyéből érkeznek, hogy folytassák a hansaság rendezését./mti/

--

13.45/lt *se*

-21-

bb. 29. megnyitották buday györgy fametszeteinek kiállítását

t/ol/tm/il/cz

1967. július 15.

tolnai gábor akadémikus nyitotta meg szombaton buday györgynek a londonban élő neves grafikusművésznek fametszeteiből a nemzeti galériában rendezett kiállítását.

a művész a 30-as években a szegedi fiatalok körének szervezője, inspirátora volt. a „boldogasszony bucsuja, című önálló kötete, amely 1931-ben a legszebb magyar könyv címet nyerte el, szinte egyik napról a másikra országos hírt szerzett magának és egyben felhívta a figyelmet a szegedi fiatalok - ahogy radnóti miklós verseinek bevezetőjében nevezte: „a nevelőközösség, -munkájának egészére is, amelynek tagjai között ott volt ortutay gyula, radnóti miklós és tolnai gábor is. nem véletlen, hogy buday györgy ifjúkori műveiben éppen a székely és a magyar népballadák képi átköltésére vállalkozott. a művész a fasizmus elől 1937-ben olaszországba, majd londonba emigrált. a felszabadulás után először 1948-ban járt hazánkban, s annakidején kiállították műveit a képzőművészek szabad szakszervezetének helyiségében. az idén buday györgy 60. születésnapjára a szegedi móra-ferenc muzeumban rendeztek műveiből tárlatot, s ennek anyagát mutatják be most a nemzeti galériában.

a bemutatott fametszetek között számos illusztrációt láthat a közönség, madách, arany, radnóti műveihez, valamint ortutay gyula: nyíri és rétközi paraszt mesék című kötetéhez.

nagy érdeklődést váltottak ki azok a metszetek is, amelyekhez shakespeare: athéni tímón című drámája adta az ihletet.

a tárlatot négy hétig tartják nyitva/mti/

13.50/11.11

-22-

bb. 28. a szegedi szabadtéri játékok három előadását több mint egy órányi balettel „komponál”, barkóczy sándor koreográfus

b vi fm/sk/gy/cz

- 1967. július 15. -

a szegedi szabadtéri játékok felújítása óta szinte minden nyáron találkozhat a közönség a dóm téri előadásokon azokkal a balettbetétekkel, amelyeknek koreográfiáját barkóczy sándor készítette. az idén harmadszor „komponál”, táncokat a fogadalmi templom előtt bemutatásra kerülő hunyadi lászlóhoz, másodsor a cigánybáró-hoz és magyarországon először vállalkozik most arra, hogy a don carlos-t, balettbetéttel színesítse.

- a terep, a környezet, az itteni közönség és a művészeti vezetők igényeinek ismerete megkönnyíti munkámat - mondta barkóczy sándor az mti munkatársának. - ugyanakkor nehezebb a munkám azért, mert a balettbten sem szabad kétszer ugyanazt adnunk, mindig újat kell nyújtanunk a közönségnek.

- terveink megvalósításához az idei évadra itt kialakított európai nivóju színpad-technika, a 450 négyzetméteres, hajópadlós „rugalmas”, táncplató kitűnő segítséget nyújt. harminckét tagu „ifjúsági válogatot”, balettkarunk - tagjainak átlagos életkora 18 év - az a lelkes gárda, amellyel az idei három zenés darabban több mint egy órányi balettbetétet állítunk majd színpadra.

a koreográfus a továbbiakban elmondta, hogy a budapesti operaház, a szegedi nemzeti színház táncosaiból, valamint az állami balettintézet művészképzős növendékeiből álló balettkar a reggeli órákban a tornateremben, este pedig a színpadon már rendszeresen gyakorol. a szerződötetett kiváló szólisták, kun zsuzsa, szumrák vera, dózsa imre és sipeki levente szintén rövidesen bekapcsolódnak a helyszíni próbákba.

a hunyadi lászló-ban új ruhákban lép majd színre a balettkar. a díszletek, a jelmezek és az új rendezés követeleményeinek megfelelően újszerű koreográfia készül az operához. a mindig nagy közönségsikert hozó ünnepi palotást sok új elemmel színesítik az idén.

/folyt. köv./

14.10/11

-1452 P

-23-

bb. 28. / a szegedi.... 1. folyt./ gy

a rendező elképzeléseinek megfelelően a don carlos kerti jelenetében először mutatnak be dramaturgiailag is megkomponált olyan balett-betétet, amely nemcsak színesíti az előadást, hanem a tervek szerint a cselekmény kibontakozását, annak jobb megértését is szolgálja.

a balettkar a cigánybáró-ban lesz legtöbbször színpadon életvidámságot, örömet tükröző táncokkal. a daljátékban a klasszikus balett mellett népi-, karakter- és komikus táncokat egyaránt előadnak. műsoruk látványosságát a színes ruhákkal, a korszerű világítástechnika felhasználásával is növelni kívánják. a balettszámokhoz a cigánybáró muzsikáját kiegészítve, felcsendülnek majd Strauss más szerzeményei is. így a denevér-ből átvett egyes számok, a csárdás, az ismert tereferet polka, sőt a „mesék a bécsi erdőről”, című keringő közkedvelt dallamai is. az utóbbi zenére előadott balett revüszzerű látványos produkciónak ígérkezik./mti/

..

bb. 24. avatási rekord a pécsi tanárképző főiskolán - hatszázhatvan levelező hallgató kapott diplomát

vid fm/sk/gy/cz

- 1967. július 15. -

a pécsi tanárképző főiskolán pénteken és szombaton avatták a levelező tagozaton sikerrel államvizsgázott hallgatókat. több csoportban összesen 670 jelölt teit fogadalmat és vette át a diplomát. ez a magas szám egyben rekord is a főiskola életében. működése alatt még egyetlen esztendőben sem bocsátott ki ilyen nagy számú levelező hallgatót. az új diplomásokon kívül száznál is többan szereztek kiegészítő szakon oklevelet az idei tanévben./mti/

..

14.15/11

-1492p

-24-

bb.30. hétfői jelentés a gabonaföldekről - több megyében befejezték az őszi árpa aratását

ö/vid/kz/sk/11/cz

1967. július 15.

az elmúlt hét elején az esőzések az ország egyes vidékein több napos pihenőre kényszerítették az aratókat, a hét második felétől azonban már mindenütt újra nagyüzem volt a gabonaföldeken. az ország egyes vidékein - borsod, szolnok és zala megyében - a hét végére befejezték az őszi árpa aratását, de ugyanakkor már baranyában, csongrádban és még néhány megyében is az utolsó holdjait vágják ennek a fontos takarmánygabonának.

néhány község határában - például a csongrád megyei csenge-lén és forráskuton - a hét végén már nem volt aratatlan kálászos. hasonlóképpen befejezték a betakarítást a szegedi járás néhány közös gazdaságában is.

az őszi árpa aratás előrehaladtával felszabaduló gépeket mindenütt azonnal a már előzárásban teljes érésben lévő buza betakarítására csoportosítják át. csongrádban a hét végére az összes kálászosok több mint egyharmada biztos fedél alatt volt. győr-sopron megyében naponta 5000 holddal csökkent az elmúlt héten az aratásra váró terület, s így a hét végéig a csongrád megyeit is némileg meghaladó arányban - 35 százalékban - végezték el, addig a betakarítást. békés megye nagyterjedésű határában 800 arató-cséplőgéppel ontotta a munkára alkalmas napokon az acéllos, érett gabonát. naponta mintegy 100.000 mázsa buza, illetve őszi árpa került a kombájnszérűkre, illetve a magtárakba. a megye kombájnosai közül nem egy - közöttük az országoshirű megye sándor - eredménye már erősen közelíti a 100 vagont. a hajduságban a hajduböszörményi kombájnosok diktálják az idei verseny ütemét, a város 35 kombajnvezetője közül szombatig 10 haladt túl a 30 vagonos teljesítményt. szolnok megyében búzából is több mint 30.000 hold termését aratták le és csépelelték el, de ugyanígy előrehaladt a munka az ország legészakibb vidékén, borsod megyében is.

fejér megyében 5000 hold volt az elmúlt héten az aratók napi teljesítménye. somogyban, ahol pedig a hét eleji esőzések miatt csak csütörtökön folytathatták a megszakadt munkát, a hét végéig 70.000 holdra növekedett a learatott terület.

/folyt.köv./

14.20/11

-1492p

-25-

bb. 30. / hétfői jelentés... 1. folyt. / 11

a megye állami gazdaságai összes kalászosai nem kevesebb, mint 50 százalékat levágták, ugyanekkor több mint 15.000 holdnyi friss szántás is dicséri a somogyi szövetkezeti gazdák és állami gazdasági dolgozók szorgalmát.

a viharos esőzésekkel sújtott baranyában szinte példa nélkül álló tempóban dolgoznak a kombájosok, napi teljesítményük 13-15 holdra emelkedett, szükség is van erre, hiszen a zab kivételével valamennyi gabona teljes érésben van, sőt a dél-baranyában kísérletképpen vetett őszi zab is kasza alá érett. a megyében lévő 40.000 holdnyi árpa és kétszeres termésének 90 százalékat betakarították, csak ott aratnak még őszi árpát, ahol az utóbbi hetek nagy esőzései lehengerték a gabonát és emiatt kézzel kell levágniok, illetve ahol vízsek voltak a táblák és ezért csak most mehettek rá a gépek a földekre. a 100.000 holdnyi kenyérgabonának már ötöd-része került magtárba. a természeti csapások által sújtott körzetekben - főleg a mecsek és a zselicség vidékén - a becslések szerint 20 százalékkal csökkent a gabona terméshozama. a megmaradt, de földre döntött és beiszapolódott kalászkokat is csak nagy nehézségek árán tudják betakarítani. a gazdaságok mindent elkövetnek, hogy egyetlen szem se menjen feleslegesen kárba. a learatott és elcsépeelt termést különleges gondnal szárítják és tisztítják, hogy emberi étkezésre illetve állati takarmányozásra alkalmassá tegyék./mti/

--

bb. 32. Roland Michener, Kanada főkörmányzója

tm/sr/11/cz

1967. július 15.

táviratban mondott köszönetet Losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének Kanada nemzeti ünnepe alkalmából, a küldött jókívánságaiért./mti/

--

14.30/11

-26-

15.08

bb 31. sajtótájékoztató a koreai nagykövetségen

t fe/lk/s cz sr

1967. július 15.

„ az amerikai imperialisták elleni összefogás harci hónapjáról, tájékoztatta szon za rjong, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete szombaton az újságírókat. hangsúlyozta, hogy a harci hónap különösen feszült nemzetközi helyzetben zajlik le, ennek oka az amerikai imperialisták fokozódó dél-vietnami és közel-keleti agresszív tevékenysége. bejelentette, hogy a harci hónap alkalmából a koreai társadalmi szervezetek közös nyilatkozatot, valamint egy emlékiratot tettek közzé. ez többek között megállapítja: a koreát sújtotta három éves háboru óta immáron 14 esztendő telt el, de mindezt nem sikerült a tartós békét biztosítani. az amerikaiak provokációi miatt a demarkációs vonalon szüntelen fegyveres csatározások folynak és napról-napra fokozódik a feszültség, a kndk elleni katonai provokációk mind tervszerűbbé, mind sűrűbbé válnak.

a dokumentum a továbbiakban kifejti, hogy az amerikai agresszorok háborus mesterkedése koreában bármikor nyílt fegyveres konfliktushoz vezethet, ez pedig nemcsak korea békéjét fenyegeti, hanem újabb veszélyt jelent mind ázsia, mind pedig az egész világ békéje ellen.

a nagykövet hangsúlyozta, hogy kormánya az ország és a nemzet kettészakítottóságának felszámolása, továbbá a dél-koreai nép boldogulása érdekében számos javaslatot terjesztett a dél-koreai hatóságok elé. javasolták többek között, hogy kössenek olyan egyezményt, amely biztosítja hogy koreai koreai ellen nem harcol. az amerikai imperialisták uralma alatt álló dél-koreai hatóságok azonban minden javaslatukat elutasították. azokat az állampolgárokat pedig, akik rokonszenveztek e javaslatokkal és szót emeltek az ország egyesítése mellett, árulónak bélyegzik és minden eszközzel elnyomják, üldözik őket.

a nagykövet végül kiemelte, hogy a dél-koreát megszálló amerikai imperialisták kiűzéséért tartó harc szerves része annak a világméretű népi küzdelemnek, amely a békéért, a nemzetek függetlenségéért, és a társadalmi haladásért folyik./mti/

--

14.36/s

15.08

- 27 -

bb 35. uszóbüfé a soroksári duna-ágban

vid szf/gö-ju cz

1967. július 15.

uj ,, járművel,, gyarapodott a soroksári duna-ág: rácke-
ve környékén egy kishajóból átalakított uszóbüfé keresi fel
rendszeresen a partmenti horgásztanyákat, strandokat és a kis
szigetek üdülőit. a szendvicseket, üdítő italokat és cigarettát
árusító ,,vizibolt,, egyre növekvő forgalma a kezdeményezés
hasznosságát bizonyítja. /mti/

--

bb 33. erdei napközis tábor zalaegerszegen

vid fm/sk-ju cz

1967. július 15.

szülők és gyermekek nagy örömeire megnyílt a zalaegersze-
gi erdei napközis tábor. a szülőknek, a középiskolák és az
iparitanuló intézet diákjainak több tízezer óra társadalmi
munkájával megépített, közművesített tábor több mint 200
kisdíáknak nyújt kellemes napközi elfoglaltságot a nyári iskolai
szünetben. a város dolgozóinak kedvelt kirándulóhelyéül szol-
gáló alsóerdőn berendezett napközis tábort a következő években
500 személyesre bővítik. /mti/

--

bb 37. nyolc évi szabadságvesztés garázdaságért, súlyos testi
sértésért

vid fm/sk-ju cz

1967. július 15.

garázdaságért és súlyos testi sértésért vonta felelős-
ségre a bíróság rácz sándor többszörösen büntetett előéletű
oroszlányi lakost.

ráczt legutóbbi szabadulása után több oroszlányi lakost
bántalmazott, késsel támadt rájuk. egy alkalommal például, ami-
kor ittas barátja elesett, a segítségére sietőkre is rátámadt,
egyikük szolgálatkészségéért késszurással fizetett.

az esztergomi megyei bíróság most jogerőre emelte a ta-
tabányai városi bíróság ítéletét, amely szerint rácz sándort
nyolc évi szabadságvesztéssel sújtották, tíz évre eltiltották
ügyek gyakorlásától és alkoholelvonó kurára is kötelezték.

--

/mti/

13.35/Lm

dl

- 28 -

16.8

bb 34. megnyílt a szegedi ipari kiállítás és vásár

a vod szf/sk-lm -cz

1967. július 15.

szombaton délelőtt megnyílt a hagyományos szegedi ipari
kiállítás és vásár. a meghívott nagyszámú vendég jelenlétében
dr. biczó györgy, a városi tanács vb elnöke mondott megnyitó
beszédet. külön köszöntötte az első ízben kiállító 16 jugosz-
láv cég, - valamint szabadka város megjelent vezetőit, kép-
viselőit. hangoztatta, hogy a helyi vállalatok részvétele
a szegedi illetve szabadka ipari serogszemlén, elmélyíti a
testvérvárosi kapcsolatokat.

a megnyitó után a résztvevők megtekintették a kiállítást,
dél-magyarország iparának reprezentatív ,,kirakatát,,. a kiállí-
tás 12 000 négyzetméternyi területét 56 üzem és gyár foglalja
el. a terület fő mezőgazdasági termékeit feldolgozó szegedi
konzervgyár, a paprikafeldolgozó- és a szalámigyár paprikafü-
zerekkel övezett közös pavilonban állítja ki termékeit. a 25
országban ismert szalámirudakból ,,felépítették,, a város leg-
magasabb üzemi épületének, az új szalámiérlelő raktárteronynak
a kicsinyített mását. az élelmiszeripari kombináttá fejlő-
dött paprikafeldolgozó a vásár megnyitásának napján forgalomba
hozott új cikkét, a nyolcféle anyagból összeállított, delikatesse
elnevezésű, univerzális ételízestőjét, a szegedi konzervgyár
pedig az ugyancsak most készülő őszibarack-fagylalt-konzervjét
mutatja be.

a textilipar pavilonjában új kiállítóként jelent meg a
bajai finomposztó vállalat gyapju és szintetikus műanyag keve-
résű szövet-ujdonságaival. sok új cikket állított ki a pamut-
textilművek, valamint a kenderfonó- és szövőipari vállalat is.
ez utóbbi árúsítja is pavilonjában az új olasz gépsoron granu-
lált műanyag szemcsékből, illetve hasított műanyagfóliából szőtt
új cikkeket: színes szetteket, női divatcikkeket. a szegedi ruha-
gyár egyebek között a hagyományostól eltérő, pasztellszínű dí-
vatos női munkaruha modellekkel vesz részt a kiállításon.

az ipari vásár területén megnyílt a szot munkavédelmi
kiállítása is. a sok száz munkavédelmi ujdonság között látható
az ujszegedi szövőgyárban kikísérletezett, lángmentes szövet-
anyagból készült kohászruha, amelyet először a szegedi vasöntő-
dében használnak. ötletes a szegedi gumigyárban bevezetett, fo-
tocellás vezérlésű gépleállító készülék és sok más balesetvé-
delmi új berendezés is. /mti/

--

15.50/ju

dl

-29-

16.8

bb 36. új vasútállomás a Bükkben - szombat óta megáll a vonat a Szalajka völgyben

vid szf/sk-ju cz

1967. július 15.

a Bükk hegység egyik legkedveltebb kirándulóhelyén, a Szalajka völgyben, ahol nyáron naponta több ezren szórakoznak, a vonattal érkező kirándulóknak eddig nagy gondot okozott, hogy a szilvásváradi vasútállomástól háromnegyed órát kellett gyalogolniuk a völgy bejáratáig. a heves megyei tanács idegenforgalmi hivatala és a nyugatbükki erdőgazdaság a MÁV miskolci igazgatóságával egyetértésben az Eger-putnok között közlekedő vágányon a Szalajka völgy bejáratánál vasútállomást épített, ahol szombat reggel óta minden vonat megáll. az érkező és induló vonatokhoz menetrendszerűen csatlakozik a Szalajka-völgyi üttörővasut, így a kirándulók - egyetlen átszállással - vonattal juthatnak el a Szalajka völgybe. /mti/

--

bb 39. átadták rendeltetésének a Bükkszéki salvus bányászfürdőt

a vid szf/sk-ju cz

1967. július 15.

Szombat délelőtt ünnepélyesen felavatták az északi országrész négy bányavállalata, a Borsodi, a Mátravidéki, a Nógrádi és az Ózdi szénbányák mintegy 30.000 dolgozója számára épült salvus bányászfürdőt, Bükkszéken.

a négy vállalat 15 millió forintot költött nyereségéből a korszerű és igényesen berendezett gyógyfürdő-kombinatra. jól felszerelt konyha, klubszoba, könyvtár és kétágyas szobák várják a gyógyulásra, pihenésre szoruló, mozgásszervi és légzőszervi betegségekben szenvedő bányászokat, valamint családtagjaikat. az összesen 150 személy elhelyezésére épült fürdőben az idén már több mint 2000 bányászt üdültetnek. hatvan köbméteres fedett fürdőjében télen is lehet fürdeni.

az első vendégek kedden reggel érkeznek majd az új bányászfürdőbe. /mti/

--

15.50/Lm

16.50

de

- 30 -

bb 38. a 28. heti Lotto-nyereményjegyzék

hné-lm -cz

1967. július 15.

a 28. heti játékhetre beérkezett 5 938 042 darab Lotto-szelvény. öt találatos szelvény nincs, négy találatot 44 fogadó ért el, a nyereményösszeg a nyereményilleték levonása után 80 973 forint. három találatot 4 248 fogadó ért el, a nyereményösszeg a nyereményilleték levonása után 419 forint. a két találatos szelvények száma 135 349 darab. ezekre a nyereményösszeg egyenként 16 forint. /mti/

--

bb 40. új turistaszálló székesfehérvárott

vid szf/sk-lm -cz

1967. július 15.

új turistaszálló enyhíti székesfehérvárott a szállodagondot. a Vidám Park mögötti kiserdőben, festői környezetben elkészült a városi tanács 60 személyes, korszerű új turistaszállója, ahol 2-4 ágyas, kényelmes szobák, olcsó turistahelyárak várják a kirándulókat. az új turistaszálló gépkocsival is kényelmesen megközelíthető. /mti/

--

bb 41. buvárok közreműködésével állították helyre a Tihany és Szántód közötti telefonvonalat

a vid szf/sk-lm -cz

1967. július 15.

egy évvel ezelőtt megszakadt a telefon-összeköttetés a Balaton két partja között, a Tihany-Szántódi szakaszon. egyik nagy vihar alkalmával egy elsodródó hajó eltépte a kábelt. az üzemzavar olyan súlyos volt, hogy gyors intézkedéssel sem tudták kijavítani, ezért kerülő vonalakon tartottak telefon-kapcsolatot a két part között.

az elszakadt vezeték most helyreállították. a víztől elsodort, iszappal betemetett kábelt buvárok keresték meg a víz alatt, majd csörlőkkel emelték a javítóhajó fedélzetére. a hibás kábel szakaszt ujjal cserélték ki, majd ellenőrző vizsgálatokat tartottak.

az üzemi próbák után átadták a helyreállított vonalat. a nagyforgalmu Balaton üdülőhelyek között most már ismét zavartalan a távbeszélő-összeköttetés a régi vonalon. /mti/

16.05/Lm

16.50

de

- 31 -

bb 42. közlekedési balesetek tolnában

vid fm/sk-lm -cz

1967. július 15.

a tolna megyei csibrákon átvezető ut egyik kanyarjában szombaton egy villanyoszlopnak hajtott személygépkocsival horváth gyula dombóvári lakos. a gépkocsi az oszlopot kitörve az árokba borult. az egyik utas, olasz péter könnyebben megsérült, s a gépkocsiban mintegy 12 000 forint értékű kár keletkezett.

tömösközi józsef vajszlói lakos tehergépkocsival a 6-os főközlekedési útról a szekszárdi síó csárda elé kanyarodás közben összeütközött egy vele szabályosan szembejövő motorkerékpárossal. a motoros könnyebb sérülést szenvedett./mti/

bb 43. elaludt a volán mellett

a vid fm/sk-lm -cz

1967. július 15.

az e-5-ös számú főútvonalon, Lajosmizse határában szombaton reggel halálos kimenetelű autóbaleset történt. iványi lászló személygépkocsijával 70 kilométeres sebességgel belerohant az előtte szabályosan haladó lovas kocsi. ennek következtében vas Antal és Tóth Szirák János - a lovasfogat hajtói - a földre zuhantak. Tóth Szirák János olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt. a vizsgálat szerint iványi lászló fáradtan vezette a személykocsit, s valószínűleg elaludt a volán mellett, és ez okozta a szerencsétlenséget./mti/

bb 44. megnyitották a balatoni nyári egyetemet

vid fm/sk-lm -cz

1967. július 15.

veszprémben, a vegyipari egyetemen szombaton ünnepélyesen megnyitották a balatoni nyári egyetem tizedik kurzusát. a vendégeket és a hallgatókat dr. polinszky károly művelődésügyi miniszterhelyettes köszöntötte, aki beszédében méltatta az elmúlt tíz év eredményeit, a nyári egyetem és a balaton iránt megnőtt nemzetközi érdeklődés jelentőségét. az ünnepélyes megnyitó után dr. ortutay gyula akadémikus, a titelnöke tartotta meg az idei kurzus első előadását „magyarországi változások”, címmel.

/folyt.köv./

16.20/lm

16.45/p

- 32 -

bb 44. /megnyitották ....1. folyt./-lm

a balatoni nyári egyetem iránt az idén is nagy érdeklődés nyilvánult meg. a jubileumi kurzusra is túlnyomórészt külföldi vendégek jelentkeztek. a hallgatók többsége az ndk-ból és lengyelországból érkezett. a vendégek között szép számmal vannak olyanok is, akik már 1958-ban - vagy azóta többször is - ott voltak a hallgatók sorában.

a nyári egyetem programját az idén is a hagyományoknak és az érdeklődésnek megfelelően állították össze. a két hét gazdag programjában 12 előadás, számos kirándulás és tanulmányút is szerepel./mti/

--

bb 47. pásztorcsárda nyílt szombathelyen

vid szf/sk-lm -cz

1967. július 15.

szombathelyen, a város szélén, festői környezetben, az oladi dombok lábánál, a csónakázó tó, a tófürdő és az 500 személyes kemping szomszédságában pásztorcsárdát adtak át rendeltetésének.

belső helyiségeiben a csillagszemű pásztorról szóló mese jeleneteivel, valamint vaskeresztesi és horvátlövői népi motívumokkal díszítették a falakat. az egyik falrészén a vas megyei pásztorok összegyűjtött régi öltözékeit, munkaeszközeit - subáját, nagykarimájú kalapját, tarisznyáját, pásztorbotját, stb. - mutatják be. a világítást nagy csillárba épített petróleumlámpa szolgáltatja, s a berendezés kecskelábu asztalokból, magyaros, tulipános székekből áll.

az udvari részen gémeskutát, a tövében szalonna-, rablós- és sütőhelyet telepítettek. a vendégek saját maguk készítetik el az izlésüknek megfelelően a „borcsusztatót”,./mti/

--

16.45/ju

16.30/p

-33-

bb 45. Kiszöbön a váltás: ausztriát már elárasztotta a hűvös levegő - vasárnap főleg a dunántúlon záporok, zivatarok

1 cs/gk-ju cz

1967. július 15.

az atlanti-óceánról indult hűvös légtömegek néhány száz kilométer mélységű zivatarzónája lassu és igen egyfajta sebességgel szombat reggelre elérte gdansk, wroclaw, wien és bologna vonalától. a délutáni órákban ausztriából és a cseh-medencéből erős felhősödést, kiterjedt záporokat, zivatarokat jelentettek a megfigyelő állomások, sőt a kárpát-medence nyugati szegélyén is északra fordult a szél, többfelé tornyosulni kezdtek a zivatarfront érkezését jelző gomolyfelhők. a front mögötti területeken nyugat- és észak-európa szerte, valamint közép- és észak-kelet-európa nagy részén már csak 18-22 fokig melegedett a talajközeli levegő, ugyanakkor hazánkban már délelőtt 26-30 fokot, délután pedig 29-33 fokot mutattak a hőmérők. a budapesten mért középhőmérséklet pénteken 3,8, szombaton 4,5-5 fokkal volt magasabb a sokévi átlagnál.

úgy látszik, ismét a hét-nyolc napos időjárási ciklus érvényesül: a hét végére megérkezik a váltás. a múlt szombaton nagyjából hasonló volt a helyzet, de akkor a brit szigetek légterében alakult ki egy erős magasnyomású góc, most pedig észak-európa fölött kezdett hirtelen emelkedni a légnyomás. az észlelt különbségekből a meteorológusok arra következtettek, hogy a hűvös levegő vasárnapra várható betörése nem lesz olyan nagyerejű és gyors, mint egy hete volt, s így a zivatarzóna is „szelidebbnek” ígérkezik. a vasárnapra ~~előrejelzés~~ szerint nyugat felől növekvő felhőzetre, s főleg a dunántúlon záporokra, zivatarokra kell számítanunk. a mérsékelt szél a zivatarok idején fölerősödik és északnyugatra fordul. a tartós, nagy hőség a dunántúlon egyelőre alábbhagy: a hőmérsékleti maximumok nyugaton már csak 24-28 fokig emelkednek, a keleti országrészekben viszont valószínűleg tovább dühög a 29-34 fokos kánikula. /mti/

16.55/ju 16.55

-34 -

szóló prognózis

bb 46. strandfürdőt avattak regölyben

vid szf/sk-lm -cz

1967. július 15.

a tolna megyei regöly községben korszerű strandfürdőt avattak szombaton. a 25x12,5 méter alapterületű uszómedencét, továbbá a gyerekancsolót, valamint az előregyártott elemekből összeállított 25 kabint, továbbá a két oldalán levő szabadöltözőket császár istván helybeli mérnök tervezte és a községi tanács házibrigádja építette társadalmi munkában. a medencékbe a szomszédos ártézi kut 24 fokos bő vize folyik. /mti/

--

bb 48. motel a büki gyógyfürdőben

vid szf/sk-lm -öz

1967. július 15.

közép-európa egyik legbővizűbb gyógyfürdőjében, bükön, szombaton adták át rendeltetésének az első motelt. a szombat-helytől 27 kilométerre feltört 58 fokos gyógyító hatású víz felhasználásával nyugat-magyarország gyógyfürdő központját alakítják ki. évente máris 110 000-120 000 hazai és külföldi vendég keresi fel a korábban alig ismert répce menti, vas megyei községet. osztrák orvosok is ajánlják betegeinek a büki fürdőkurát.

nemrégben új 500 négyzetméteres medencével, gyermek-ancsolóval, öltözővel bővült az egyelőre idényjellegű fürdő. területét közművesítették. pár év múlva nagy tömegek befogadására alkalmas gyógyüdülőtelep áll majd itt. fedett medencék, kádfürdő, szálloda, vállalati és magánüdülők, motelok létesülnek a 40 holdas parkban. a községben levő barokk szapáry-kastélyt most alakítják át 60 személyes turista-szállóvá. a nagyszámú fürdővendég ellátásából a helyi termelőszövetkezet is ki-
veszi a részét. gyümölcs-, zöldségelárusítót és hus süítő standot rendez be. /mti/

--

bb 50. Lengyelországban szerepel a kecskeméti „hírös együttes”

vid fm/sk-lm -cz

1967. július 15.

a tarnow-i művelődési ház meghívására szombaton Lengyelországba utazott a kecskeméti „hírös együttes”, az 50 tagú együttes népi táncosai, rajkó-zenekara és a kecskeméti béke termelőszövetkezet citeraművészei tíz napot töltenek Lengyelországban. vendégszereplésük során a kiskunság legszebb táncait és népdalait mutatják be. tarnowon kívül krakkóban is fellépnek.

a vendéglátó Lengyel város népi együttese viszonzásul augusztusban látogat kecskemétre. /mti/

17.12/szb

-35-

bb 49. befejeződött a második országos véradó-konferencia kecskeméten.

vid fm/sk-ju cz

1967. július 15.

Szombaton befejezte munkáját a magyar vöröskereszt és az országos vérellátó szolgálat kecskeméten rendezett második országos véradó-konferenciája. A háromnapos tanácskozáson a véradás társadalmi ügyé tételének szélesítéséről, a térítésmentes véradás továbbfejlesztéséről tárgyaltak, a konferencián résztvevő mintegy 300 szakember közül negyvenen számoltak be a véradással kapcsolatos országos és helyi eredményekről, feladatokról.

A konferencián előadást tartottak a csehszlovák és jugoszláv vöröskereszt küldöttei is. Dr. Malát Lubomir, az olomúci klinikai kórház igazgató-főorvosa a térítésmentes véradómozgalom csehszlovákiai eredményeit ismertette, dr. Sreten Boskovics, a jugoszláv vöröskereszt küldötte, a bosznia-hercegovinai véradó állomás igazgató-főorvosa pedig a véradómozgalom jugoszláviai módszereiről számolt be. /mti/

..-

bb 51. képeslevelezőlap és exlibris muzeumot alapítanak szerencsen - bemutatták a petrikovits-féle levelezőlapgyűjtemény legszebb darabjait

b vid szf/gk-ju cz

1967. július 15.

Szombaton szerencsen, a i. rákóczi györgy által hajdan erődítménnyé alakított várkastélyban helytörténeti kiállítást nyitottak és ezen a képzőművészeti alap kiadóvállalatának rendezésében bemutatták annak az igen értékes képeslevelezőlapgyűjteménynek a legszebb darabjait, amelyet dr. Petrikovits László adományozott a községi könyvtárnak.

Dr. Petrikovits László nyugalmazott fogorvos négy évtized alatt csaknem félmillió képeslevelezőlapot gyűjtött össze a világ minden tájáról, nagyjából levelező partnereitől. A gyűjteményből kiállításra került gazdag anyag legszebb darabjai történelmi dokumentumok.

/folyt. köv./
19.35/szb

-36-

bb 51. /képeslevelezőlap ...1. folyt./-lm

Van köztük fakéregre nyomott, bőrrel variált, litografált és sok más különböző technikával készített levelezőlap. Igen érdekesek azok a „japán”, és „kínai”, levelezőlapok, amelyeket az 1900-as években élelmes európai cégek hamisítottak, hasonlóképpen érdekesek a történelmi nagyságokról készített levelezőlapok, így a Marx Károlyról, Leninről és legújabban Kennedyről készült felvételek, nemkülönben az első világháborús üdvözlőkártyák is.

A képeslevelezőlap-gyűjteményt kiegészíti a dr. Petrikovits gyűjtötte helytörténeti anyag, közte például a 2. rákóczi ferenc által kibocsátott pénzérmék teljes gyűjteménye. Van a gyűjteményben irodalomtörténeti ritkaság is: Gyóni Géza 1914-ben Przemysl várában kiadott kisebb versgyűjteménye. A kiállításon mutatta be a képzőművészeti alap kiadóvállalata a felszabadulás utáni levelezőlapgyártás fejlődését is több mint ötven tablón.

A gyűjteményt Szerencs község lakosságának nevében Tóth Lajos, a községi tanács végrehajtó bizottságának elnöke vette át.

A megnyitót követően az érdekelt szervek képviselői megbeszélést tartottak a gyűjtemény továbbfejlesztéséről. Elhatározták, hogy a gyűjtemény továbbfejlesztésével képeslevelezőlap-muzeumot alapítanak. A muzeumban helyezik el dr. Petrikovits László körülbelül negyvenezer lapból álló ex-libris gyűjteményét is, amely közben már más gyűjtők ajándékaival is gazdagodott. Nemes Béla, a képzőművészeti alap kiadóvállalatának igazgatója bejelentette, hogy vállalatát továbbra is minden támogatást megad az egyedülálló kezdeményezéshez. A következő években fokozatosan igénybe veszik a muzeum céljára a hajdani rákóczi-várkastély most még más célra használt többi helyiségét. Ezeket korhűen helyreállítva, a kastélyt, illetve a muzeumot Európa képeslevelezőlap és ex-libris gyűjtőinek központjává fejlesztik.

Vasárnap a képeslevelezőlap-gyűjtők több ezres táborának képviselői tartják meg harmadik országos tanácskozásukat a szerencsi rákóczi-várban. /mti/

..-

n

19.40/lm

- 37 -

bb 52. időjárásjelentés

gk-ju cz

1967. július 15.

a meteorológiai intézet jelenti 1967. július 15-én, szombaton 19 órakor:

nyugaton a hőség mérséklődik .

várható időjárás vasárnap estig:

nyugat felől megnövekedő felhőzet, elsősorban a dunántúlon záporok, zivatarok. mérsékelt, a zivatarok idején megerősödő és északnyugatra forduló szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap : keleten 29-34, nyugaton 24-28 fok között. /mti/

--

bb 53. hazaérkezett a belgiumban járt pártküldöttség

k -lm sr -cz

1967. július 15.

szombaton hazaérkezett a magyar szocialista munkáspárt küldöttsége, amely a belga kommunista párt központi bizottsága meghívására benke valériának, a központi bizottság tagjának, a társadalmi szemle szerkesztő bizottsága vezetőjének vezetésével belgiumban tartózkodott. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren puja frigyos, a központi bizottság tagja, a kb külügyi osztályának vezetője fogadta./mti/

--

21.15/Lm

- 38 -

- v é g e -

189

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1967. július 16.

bb 1. modern vasuti pályaszakasz pörölynél

vid szf/sk/s cz

1967. július 16.

bátaszék és pöröly között befejezéséhez közeledik 20 millió forint költséggel egy nyolc kilométeres vasuti pályaszakasz felújítása. a két állomás közötti pálya új alépítményt kap és hézagnélküli hegesztett sínpart fektetnek le rajta. az építkezés része a dombóvár- kiskunhalasi vasútvonal több százmillió forintos korszerűsítésének, amelynek elkészültevel diesel vontatásra is alkalmas lesz ez a vasuti pálya és 100 kilométeres sebességgel haladhatnak majd rajta a vonatok. /mti/

--

bb 2. új öntözőrendszer szabolcs megyében

a vid/szf/sk/s cz

1967. július 16.

új, automatikus vezérlésű öntözőrendszer kezdte meg működését a szabolcs-szatmár megyei erdőháton, tunyogmatolcs határában. a csaknem tíz kilométer hosszan kigyózó csatorna-hálózaton naponta több mint ezer köbméter víz jut el a szomszédos veteményekhez.

/ folyt.köv./

9.10/s

414 2022

- 1 -